

JALKA

HIND 2,20 EUROT
VEEBRUAR 2017

SANDER PURI:

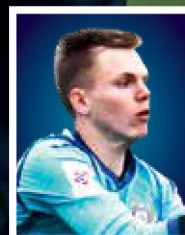
võitlen sünnist saadik

ANDRE FROLOV FLORALE EI ANDESTA

**EESTI-SOOME
MAAVÕISTLUS 100+**

**LIIS PELLO MALTAL:
IGATSEN METSA JÄRELE**

**TOOMAS TOHVER:
OLIN POOMI TEENINDAJA**

**KARL-ROMET
NÕMM
LUUBI ALL**

**INNA
ZLIDNISE 11**

9 771736 737010

**Postrid: Richard Aland /
Suso / Dele Alli / Marcelo**

TOETAME TÄIEGA!

 TRIOBET

**EESTI JALGPALLI
SUURTOETAJA**

sisukord

KAANELUGU LK 48–51

Kaksikvend Eino ja kaksikõde Kadri ja Kaka ja Dortmundi Borussia – nendest teemadest Sander Puri muidugi ei pääse. Aga ka sellest, et ema mängis võrkpalli, isa ratsutas, vanaisa maadles ja onu mängis jalgpalli. Ja lastel oli lihtsam hakata palli mängima, kui isal kolm hobust osta.

kuu tsitaat

“Üks põhimõte, mis on mind saatnud terve elu ja mida süstin ka oma õpilastesse, on see, et alati on kõige tähtsam võit. Võistlustele peab minema eesmärgiga võita. Kui see aga ei õnnestu, siis tuleb olla väärikas kaotaja ja õppida kogemusest nii palju kui võimalik. Loomulikult tuleb ka võitu jahtides jääda alati ausaks ja väärikaks.”

Treener Dagmar
Hekki lk 42–44

ESIKAANEL: SANDER PURI
FOTO: JOOSEP MARTINSON

NR 2 (110) 2017

EESTI JALGPALLI LIIDU AJAKIRI ILMUB 12 KORDA AASTAS

KOLLEEGIUMI ESIMEES:

INDREK SCHWEDE
indrek@jalgpall.ee

TOIMETAJA:

SIIM KERA
siim.kera@jalgpall.ee

FOTOGRAAF: LEMBIT PEEGEL

AJAKIRJA MAKETT: JAANUS SAMMA

KUIJUNDAJA: MARJU VILIBERG

KEELETOIMETAJA: TRIINU-MARI VORP

REKLAAM:

ANDER SIBRIK
+372 5651 007
ander@menuk.ee

KOLLEGIUM: ÜLEVAALOE, LENNART KOMP,
SIIM KERA, NEEME KORV, AIVAR POHLAK,
INDREK SCHWEDE (ESIMEES), ANU SÄÄRITS,
MIHKEL UIBOLEHT

VÄLJAANDIA:

EESTI JALGPALLI LIIT www.jalgpall.ee

TELLIMINE:

OMNIVA.EE / AJAKIRJANDUS /

TELLI AJAKIRJANDUST / AJAKIRJAD

TELLIMISHINNAD:

AASTA 24 EUROT
POOLAASTA 12,5 EUROT

TOIMETUSE POSTIAadress:

JALKA, EESTI JALGPALLI LIIT,
ASULA 4C, 11312 TALLINN

TRÜKITUD UNIPRINDIS

KOLUMNID

Siim Kera
Indrek Schwede
Mihkel Uiboleht

12
14
16

PERSOONID & INTERVJUUD

Andre Frolov
Toomas Tohver
Dagmar Hekki
Karl-Romet Nõmm

18
22
42
46

RUBRIIGID

Lembit Peegel
Nimed & numbrid
Lood & tsitaadid
Minu 11: Inna Zlidnis
Naised: Liis Pello
Klubi lood: Eston Villa
Maailm: jalgpall Kariibidel
Lisaaeg
Ristsõna

4
8
10
29
52
39
56
64
66

MUU

Jalgpall Eesti Koolispordi Liidus
Eesti–Soome 100+
Saali jalgpall ootab noori
Aastalõputurniir Tartus
Jalkas 10 aastat tagasi

20
26
54
59
62

POSTRID

Richard Aland
Suso
Dele Alli
Marcelo

Tallinna Flora
AC Milan
Tottenham Hotspur
Madridi Real

18

26

42

Peeglike, peeglike seina peal, mis oli kauneim värav kogu maal?

Jaauari teisel päeval valiti järjekordne Hõbepalli laureaht. Meenutame üritust ja mullust koondiseaastat.

Fotod: Lembit Peegel

Kuidas võita aasta ilusaima koondisevärava autasu ehk Eesti Jalgpalliajakirjanike Klubi (EJAK) välja antavat Hõbepalli? Konstantin Vassiljev peaks sel alal suurim ekspert olema, sest tänavune triumf oli talle juba viies. Varem Armeeniale, Põhja-Iirimaale, Poolale ja Hollandile ilukolle ladunud Kostja järjekordseks ohvriks oli Gibraltari koondis. 7. oktoobril toimunud kohtumise 52. minutil tõstis ta palli stiilselt üle vastaste puurivahi Jordan Perezi ja lõi sellega eestlaste teise värava.

Pärast tabamust peab nägu naeru täis olema. Kas Kostja on jälgimas kaugelt tema poole liikuvat Hõbepalli?

Kostjale andis õllerestoranis Beer Garden toimunud üritusel auhinna üle EJAKi liige Siim Pulst. Tänavu valis 11 tabamuse hulgast kaunimat väravat 27 EJAKi liiget ning Konstantin Vassiljevi koll kogus 23 esikohta ja 129 punkti. Talle järgnesid Mattias Käidi esimene tabamus Gibraltarile ja Henri Anieri auvärav Belgiale.

Hõbepalli ajaloos juhtus teist korda see, et kõige ilusam tabamus löödi 7. oktoobril! 2011. aastal Hõbepalli toonud tabamus skooriti samal kuupäeval ja autoriks oli samuti Konstantin Vassiljev. Mehe pomm kurvastas tookord Windsor Parki kogunenud Põhja-Iirimaa koondise poolehoidjaid. 22. korda valitud Hõbepalli statistikasse süüvides selgub, et silmale kõige kaunimaid väravaid lööb Eesti koondis juunis. Lausa viiel korral on võidetud Hõbepall just jaanikuul skoorimise eest. Teisel kohal on august nelja kolliga ja pronksil troonib kolme tabamusega oktoober. Hõbepalli-väärilist väravat pole löödud vaid jaanuaris ja veebruaris.

lembit peegel

Fotod: Lembit Peegel

Jalgpalliajakirjanikud said mälestuseks võidumehega ühele pildile ronida. Esireas seisavad peale Konstantin Vassiljevi samuti mullu skoorinud koondislased Dmitri Kruglov (Hõbepalli 6. koht) ja Pavel Marin (10. koht).

Kui aasta lõpus kimbutanud vigastus välja arvata, oli Mattias Käidil võimas aasta. Kaks mängu koondises ja kaks väravat! Kusjuures mõlemad tabamused sündisid tema esimeses valikmängus Gibraltari vastu. Tabloole seisu 1 : 0 toonud koll jäi Hõbepalli edetabelis 90 punktiga teiseks, skooriks 3 : 0 teinud löök maandus seitsme punktiga kaheksandale kohale.

Henri Anier (sinises, esiplaanil, tema taga Taijo Teniste ja Siim Luts) Brüsselis Kuningas Baudouini staadionil murule sammumas. Eesti koondisele jubedalt lõppenud kohtumise ainus positiivne noot oli Anieri meisterlik sooritus, kui ta pöörde järel palli postipõrke abil väravasse saatis. Hõbepalli arvestuses tasuks kolmas koht 72 punktiga.

Sergei Zenjov võitlemas 0 : 2 kaotusmängus kreeklaste Marios Oikonomouga. Oma aasta ainsa koondisevärava lõi Zenjov 31. augustil kodulinna Pärnus toimunud maavõistlusel Malta vastu. Hõbepalli arvestuses tuli mees sellega 57 punktiga neljandale positsioonile. Kusjuures, Kostja ja Käidi esimese tabamuse kõrval oli see ainuke, mis teenis ka esikohapunkte.

Kaheksa punktiga platseerus seitsmendaks Sergei Mošnikovi tabamus Gibraltarile (siin heitlemas Belgia palluri Jan Vertongheniga), mis tegi 88. minutil seisuks 4 : 0. Mošnikovi 2016. aastat jäävad meenutama esimene koondisevärav ja meistritiitel Infoneti ridades.

Oma esimese tabamuse Eesti A-koondise ridades sai kirja ka (pildil kreeklasega peavõitluses olev) Levadia ääremängija Pavel Marin. Novembris alistasime me tänu tema tabamusele Antigua ja Barbuda jalgpallurid tulemusega 1 : 0. Hõbepalli tabelis saavutas Marin selle väravaga nelja punktiga eelviimase, kümnenda koha.

Jevgeni Kabajev

Uuel aastal on Premium liiga suurima väravaküti troon vaba, sest venelane Jevgeni Kabajev siirdus Sillamäe Kalevi rivistusest Siim Lutsu klubikaaslasteks Tšehhi kõrgliigasatsi Praha Bohemians. Hea meeldetuletus, et käsitle osavalt palli, löö palju väravaid (Kabajevi skooriks jäi 2016. aastal 25 väravat ja viis resultatiivset söötu) ning võid vabalt Premium liigast märgatava karjäärihüppe teha.

Andrei Kalimullin

Olge valvel, statistikud! Mullu Infonetile tiitli kindlustanud kohtumises Nõmme Kaljuga oma 500. Eesti meistri liiga mänguni jõudnud keskkaitseja Andrei Kalimullin putsasid tolmu kätte ei viska ning jätkab uuelgi hooajal tšempionite rivistuses, mis tähendab, et Stanislav Kitto püstitatud rekord – 515 mängu Eesti kõrgsarjas – võib alanud aastal kildudeks puruneda.

numbrid

123456789

17.

... kohal oli Ragnar Klavan Eesti Päevalehe avaldatud Eesti mõjukate inimeste edetabelis. Liverpooli meest ümbritsesid Marina Kaljurand ja Urmas Paet. Jalgpalliliidu president Aivar Pohlak platseerus 61. kohale.

21

... USA osariigis tegutseb riigi üks suurimaid noorteklubisid Global Premier Soccer, mille treeneriks ja arendusjuhiks asus endine naistekoondise abijuhendaja Katrin Kaarna.

23%

... FIFA liikmetest osaleb 2026. aastal peetaval MMil, kuhu esimest korda pääseb 32 riigi asemel 48.

Argo Arbeiter välismaa-pakkumisest: olin ise kõhklev

Eelmise hooaja teises pooles Tallinna FC Florat tüürinud Argo Arbeiter (pildil) alustas värsket aastat uuel töökohal – temast sai Tallinna JK Kalevi noortetöö arenguspetsialist. Premium liiga tippklubi eesotsast esiliiga tiimi taustasüsteemi. Uurisime endiselt Eesti koondislaselt tema valiku tagamaade kohta.

Argo, miks Kalev?

Mul oli mitu pakkumist mitmest klubist, aga Kalevi uuel juhtkonnal (*president Ragnar Klavan, spordidirektor Joel Lindpere – toim.*) on selge nägemus, kuidas noortetöö välja peaks nägema. Seda ei tohi teha vaid tegemise pärast, vaid tuleb teha kvaliteetselt tippklubide kvaliteedi poole pürgides. Ragnar ja Joel soovivad panustada ja tahavad, et noored jõuaks esindusvõistkonda. Nad teavad, mida selleks tegema peab, sest on näinud väljaspool Eestit ka suuremat pilti.

Foto: JK Tallinna Kalev

Käisid detsembris Liverpooli mängul, kas pakkumine tehti sulle otse Anfieldil?

(*Naerab – toim.*). Seal ma nautisin mängu, aga kui see pakkumine tuli, tahtsin me Ragnariga asjadest pikemalt rääkida, ning üks põhjus, miks ma Inglismaal käisin, oli küll see.

Premium liiga peatreeneri ambitsioonidest rääkisid sa juba Levadia duublit juhendades. Mullu said pool aastat seda elu mekkida. Kas see töö sobis sulle?

Jah, sobis. Flora on väga hea klubi, kus kõik on organiseeritud. Tööd oli lust teha ja saime päris hästi hakkama, kui ma seal olin. Kuna hetkel Eestist peatreeneri pakkumist ei olnud, siis mõtlesin, et on hea natuke aeg maha võtta. Olen 11 aastat kogu aeg treener olnud, nädalavahetused möödusid ainult väljakute kõrval. Nüüd saan natuke sellest karussellist puhata. Kindlasti saan sel aastal end treenerina täiendada ning jääb rohkem aega ka enda ja pere jaoks.

Meistrisarja peatreeneri kohalt esiliiga noortetöö arenguspetsialistiks. Kas see ei ole samm tagasi?

Hierarhiaredelis on see muidugi samm tagasi, aga ma tegelen endiselt jalgpalliga ja annan teadmisi edasi. See on samamoodi vastutusrikas töö ja osa vutist. Ma ei näe, et see oleks tagasiminekuks. Kogu aeg on pere kannatanud ning kõike on minu järgi sätitud. Nüüd saan nende tegemisi tähelepanelikumalt jälgida. Reaalsus on see, et kui teed asja südamega, näed treenerina tihedamini mängijaid kui oma lapsi.

Mainisid, et sul oli variant välismaale minna. Eesti treeneritele just väga palju selliseid võimalusi ei pakuta. Miks sa ölekõrrest kinni ei haaranud? Sain lähirigiist pakkumise ühe klubi peatreeneri kohale. Ütleme nii, et huviorbiidis olime mina ja üks teine džentelmen. Kuna ma olin üsna kõhklev ja ei olnud eriti innukas, siis jäi see asi katki. Pere ei olnud üldse huvitatud, et peaks Eestist lahkuma ning lapsed uues riigis uude kooli minema.

SIIM KERA

**VIGASTUSTE ENNETAMISE JA
TRAUMAJÄRGSED
ORTOOSID
EESTI ORTOOSIKESKUSEST!**

**EESTI
ORTOOSIKESKUS OÜ**

Eesti Ortoosikeskus, Türi 6, 11313 Tallinn. Tel 655 6326
Oleme avatud E-R 9-12 ja 13-17
www.ortoosikeskus.ee

nii nad ütlesid

"Hetkest, kui sa hakkad mängima atraktiivset jalgpalli, oled sa meistrisarja tippmeeskond."

Arno Pijpers

"Täiesti korras!"

Mattias Käit oma operatsioonijärgsest tervisest

"Alguses oli ikka motivatsiooni, et tõused hommikul püsti ja lähed trenni. Pika aja peale, kui asjad hakkavad venima, ongi see tegelikult koht, kus õpid tugevaks saama. Kui tõused hommikul üles ning tuju ja motivatsiooni ei ole, siis pead ikka välja minema ja oma asjad ära tegema. Kasvasin selle poole aastaga inimesena väga palju."

Frank Liivak klubita olemisest

"Nüüd teen ühest jalgpallimängust 1500 kaadrit, millest vaid 500 alles jätan."

Lembit Peegel fotonduse arengust

"Mullu saime Pärnu mõistes väga korraliku eelarve kokku, aga ikkagi võitlesime liigase püsimajäämise nimel."

Premium liigas Pärnu Vaprusele koha loovutanud Pärnu Linnameeskonna president **Raio Piiroja**

"Kui leping lõppes, helistasin raamatupidajast emale, et uurida haigekassa kindlustuse kohta. Selgus, et see kehtib ka paar kuud pärast töölepingu lõppu."

Markus Jürgenson Florast prii

"Ragnar Klavan ja teisedki jalgpallipoisid on käinud "viitekat" mängimas. Siis tuleb neile meelde tuletada, et olin ka kunagi hea viskaja."

Joel Lindpere naabrimees Martin Müürsepp

Konstantin Vassiljevi ERI

Tulevikust:

"Ma ei mõtle tulevikust väga palju. On inimesi, kes selle nimel töötavad. Mina mõtlen rohkem oma mängust ja tervisest."

"Ega mul ei oleks midagi selle vastu, kui Inglismaalt pakkumine tuleks."

Hõbepallist:

"Kindlasti tahaks järgmist aastat alustada 2. jaanuaril siin ja vähemalt pretendeerida sellele auhinnale."

Klubihooajast Poolas:

"Keegi ei oodanud, et nii hästi läheb – isegi mina mitte."

MMi suurenemise kära: kas kõik uus on halb?

Jaanuaris vastuvõetud otsus jalgpalli maailmameistrivõistluste laiendamise kohta ei üllatanud ilmselt kedagi. Meeskondade arvu suurendamise mõtet oli edasi-tagasi sõedetud juba mõnda aega ning 10. jaanuaril löödi idee organisatsiooni presidendi Gianni Infantino eestvedamisel lõplikult väravasse. Alates 2026. aastast pääseb universumi suurimale vutipeole 48 meeskonda, kes jagatakse kolmestesse alagruppidesse, kust kaks parimat pääsevad *playoffi*.

"Positiivne on see, et teatud riikidele annab see motivatsioonilaksu," lausus spordiajaloolane Tiit Lääne. "See kasvatab kohalikku jalgpallibuumi ning rohkemad riigid pääsevad finaaltorniiri raha juurde."

Vutihuvilise vaatevinklist saab plusspoolele kanda selle, et kohtumisi on rohkem ja suvi pakatab veelgi rohkem jalgpallist. Senise 64 matši asemel selgitatakse parim 80 heitluses. Muidugi saab mõtiskleda, et uute koondiste (millest enamik tuleb ilmselt väljastpoolt Euroopat) lisandumine tähendab väheoluliste ja nõrgema kvaliteediga mängude arvu kasvu, kuid kolmest alagruppid peaksid teoreetiliselt iga matši tähtsust suurendama. Teiseks – elu ja surma peale heitlused saabuval kiiremini, sest juba pärast kaht mängu alagrupis ootavad ees *playoffid*, kuhu mahutatakse varasema 16 asemel 32 tiimi. Sellest hoolimata on vastasseis laiendamisele suur.

Elmised suuremad muutused leidsid maailmameistrivõistlustel aset 1982. ja 1998. aastal, mil osalejate arvuks sai 24 ja 32 tiimi. Lääne tõdeb, et kuigi varasemad üleminekud olid üllatavad ja ettearvamatud, siis nii suurt diskussiooni ta ei mäleta.

"Eks varem ole ka kisa olnud, aga siis FIFA-härrad lihtsalt otsustasid ning keegi väga ei arutanud," meenutab ta. "Praegu on lihtsalt maailm avatumaks muutunud."

Lääne ise kuulub sellesse paati, kes usub, et rohkemate tiimide lubamine meepoti juurde toob kaasa kvaliteedilanguse.

"MM-finaaltorniir peaks olema kvaliteedimärk," ütles ta. "Sinna väikesesse ringi jõudmine peaks juba isenesest suur saavutus olema. Mina olin põhimõtteliselt isegi 32 meeskonnaga turniiri vastu, kus viimastes voorudes oli tihti tühje mängu. Väga hea oli 24 tiimiga süsteem, kus said edasi ka osa gruppide kolmandad ja iga mäng oli väga oluline. Kardan, et nüüd satub peale meeskondi, kelle tase MM-finaaltorniiri ei vääri. See on pallimängudes üldine põnev tendents, et tiitlivõistluste võistkondade arvu suurendatakse. Samal ajal tõmbub näiteks osa olümpiamängude alasid nagu sõudmine või vehklemine kokku ning enne võistlusi tehakse ära väga karm valik."

Kui Infantino sõnas, et see otsus toob jalgpalli 21. sajandisse, siis Lääne ei pea seda otseselt vajalikuks.

"Jalgpalli tugevus on alati olnud konservatiivsus," arutleb Jõgevamaa mees.

"Võtame kasvõi tennis, mis pole vastupidi muudele aladele oma mänguaega limiteerinud või reegleid muutnud, et teleülekandeid paremaks teha. Kas jalgpall peab muutuma ja kõigega kaasa minema? Aga nagu kõigega – alguses on valus, siis harjub ära."

Lääne viimase lause elav kinetus on 1994. aasta maikuu Los Angeles Timesi artikkel, kus loo autor Grahame L. Jones mõtiskleb, kas maailmasse jagub 32 finaaltorniiri-väärilist meeskonda, kui isegi 24 on raske leida. Kui vaadata Twitterit, mis on täis praeguse osalejatearvuga suurturniiri leinajaid, siis tuleb tõdeda, et suurele osale vutifännidele jagus.

FIFA president Gianni Infantino rahustab: 48 on okei number!
Foto: Ennio Leanza/AP/Scanpix

SIIM KERA

Hõbepall viiendat korda Konstantin Vassiljevile

Maestro Kostja Vassiljev purustab rekordeid. Neid, mis kuuluvad nuginii tema nimele. Vähe oli talle neljast Hõbepallist. Lasi paar aastat teistel ka võita ja kaarutas siis sellise pehme magusa maasika MM-valikmängus Gibraltar võrku, et teenis ka viienda klaasist auhinna. Võitis ilmse ülekaaluga: 27st Eesti Jalgpalliajakirjanike Klubi (EJAK) liikmest andis esikoha talle 23. Samas mängus oli Vassiljev sööduandjana osaline väravas, mis jäi iludusvõistlusel teisele kohale ja pälvis kolm esikohta: Mattias Käidi külmaverelisel realiseeritud üks üks olukord.

Teiseks tuli sel korral Mattias Käidi esimene värav Gibraltar vastu ja kolmandaks Henri Anieri tabamus mängus Belgiaga. Kokku lõi koondis läinud aastal 11 kolli, millest punkte said kümme.

Hõbepalli annab 1995. aastal asutatud EJAK välja samast aastast. Auhinna saab klubi liikmete hääletusel Eesti koondise FIFA poolt tunnustatud mängus ilusaima värava löönud jalgpallur. Kaks aastat tagasi valis EJAK ka kahe aasta kümne ilusaima tabamuse, milleks osutus Vassiljevile 2013. aastal Hõbepalli toonud kaunis kaarpall Hollandi vastu MM-valikmängus. Vassiljev on Hõbepalli teeninud nii trahvikasti seest kui väljast löödud kollidega ja 2012. aastal teenis ta auhinna Poola võrku lähetatud karistuslöögist. Peaga on Hõbepalli 22 aasta jooksul võitnud üksnes Indrek Zelinski (2003) ja Tarmo Neemelo (2006).

Konstantin Vassiljev oam viienda Hõbepalliga.
Foto: Lembit Peegel

HENDRIK EELVEE

Hõbepall 2016

Nime järel koondis, kellele värav löödi, punktid ja sulgudes esikohtade arv.

1. Konstantin Vassiljev (Gibraltar)	129 (23)
2. Mattias Käit (Gibraltar 1 : o)	90 (3)
3. Henri Anier (Belgia)	72
4. Sergei Zenjov (Malta)	57 (1)
5. Frank Liivak (Andorra)	25
6. Dmitri Kruglov (Andorra)	9
7. Sergei Mošnikov (Gibraltar)	8
8. Mattias Käit (Gibraltar 3 : o)	7
9. Albert Prosa (Rootsi)	4 punkti*
10. Pavel Marin (Antigua ja Barbuda)	4 punkti*

*Prosa sai ühe kolmanda koha, Marin aga ühe neljanda koha ehk parim koht oli Prosal kõrgem.

Kes, kui palju, millal?

Alljärgnevalt väike hõbedane edetabel: kes, kui palju ja millal on võitnud Eesti jalgpalli ilusaima värava tiitli 22 aasta jooksul.

5 Konstantin Vassiljev	2009, 2011, 2012, 2013, 2016
3 Martin Reim	1995, 1997, 1999
3 Indrek Zelinski	2000, 2003, 2007
2 Andres Oper	2001, 2005

1 Argo Arbeiter	1996
1 Sergei Terehhov	2008
1 Teet Allas	2002
1 Kristen Viikmäe	2004
1 Tarmo Neemelo	2006
1 Vjatšeslav Zahovaiko	2008
1 Tarmo Kink	2010
1 Siim Luts	2014
1 Sander Puri	2015

nii nad ütlesid

"Raku oli Dzintar Klavani poeg. Sellega ongi tegelikult kõik öeldud."

Tarmo Rüütli

"Eesti võib igatahes rinna uhkusest kummi lüüa ja naabritel küsida: noh, kas teil kah mõni mees Inglismaa Premieris mängib? Ei mängi – seal pole ainsatki soomlast, lätlast, leedulast ega venelast."

Ajakirjanik **Jaan Martinson**

"Ühesõnaga, Rasmus Mägi loomulikult pani olümpia finaalis megakõva jooksu, aga konkurentsi, edu ja läbilöögi poolest pole see võrreldav Klavani praeguste tegudega."

Dramaturg **Mart Kase**

"Hommiikul on mu telefoni laekunud rohkelt sõnumeid, kus Inglismaa tuttavad ütlevad, et su sõber mängis hästi."

Andres Oper Ragnar Klavani mängust Evertoni vastu

"Ta saab hakkama füüsilistes duellides, ei satu kunagi paanikasse, tal on hea pallitunnetus ja suudab mängu suurepärast alustada."

Liverpool Echo Ragnar Klavanist

"Noorte puhul peab olema esmatähtis nende mängima õpetamine, aga meil valitseb klubitaseandil paljude noortetreenerite seas siiani mentaliteet, et ma pean-pean võitma. Minu arust on see kuritegu. Ja lõpuks oleme olukorras, kus A-koondise peatreener võib olla Martin või Juhan või Jaan või Ivan, aga ta peab töötama materjaliga, mis tal on, ja siis ta vaatab, et kellega ma üldse töotan. Minu arust on meie jalgpalli praegune suurim probleem noortetöö kvaliteet, mis on ikka väga punases."

Argo Arbeiter

"Näiteks olen jalgpallurite seas täheldanud hoopis teistsugust mentaliteeti: iga jalgpallur, keda kutsutakse koondisesse, on selle üle uhke ja annab seal endast parima."

Adik Levin kriitiliselt Eesti korvpalluritest

"Poiss oskas hispaania keeles ainult tere öelda, aga siin on poistel suhtluskeeles jalgpall." Hispaaniasse kolinud kunstnik **Ave Nahkur**

"Ma tean liiga vähe sellest, kellel on nädalavahetusel näiteks jalgpalliturniir." President **Kersti Kaljulaid** isiklikust elust

PÜHA OLEND JALGPALLUR

SIIM KERA

Lugesin hiljuti paari aasta vanust artiklit Jaapani maratonmunkadest. Uhke, peaaegu superkangelasliku nime taga peidavad end Kyoto lähedal pesitsevad budismi *tendai*-sekti liikmed, kellest mõned otsustavad oma kehast kõik mahlad välja pigistada ja võtta ette metsik katsumus, mis tavainimesele tundub pöörane. Nimelt läbivad nad Hiei mäel konnates (pigem jalutades kui joostes) seitsme aasta jooksul 100 maratoni. Esimestel aastatel astutakse 100 päeva järjest 30 kilomeetrit, hiljem 200 päeva. Viimasel kahel aastal jõutakse 60 ja 84 kilomeetrit päevas.

Kirsiks tordil on viimane katsumus, mille eesmärk on inimkeha võimalikult surma lähedale viia – üheksa päeva pimedas ruumis ilma vee, toidu ja kosutava uneta. Ajuvaba. Aegade jooksul on enesele esitatud katsumuse edukalt läbinud 46 meest. Lihtne loogika ütleb, et pärast sellist proovikivi muutub inimene täielikult. Tema teadvus laieneb ennenägematult suureks,

temast valgustatumat pole olemas, elu ilmalikumad probleemid on temale vaid tolm, mida soovi korral vaevata minema puhuda.

Aga ei. Põnev oli lugeda sõnu katse läbinud mungalt, kes sai 1000 päeva oma elu üle järele mõelda ja kellel läks pärast seda kõik tavapärasest riburada pidi edasi. Mees, kes võiks mõelda ükskõik millest, üdini pühalikest asjadest, päris ajakirjanikult jutu sees, mida rahvas arvab, kas printsess Diana surm oli tõesti õnnetus.

Miks ma seda räägin? Sest järgmisena sattus mulle ette lugu naaberriigi Hiina jalgpalliliigast. Fännide (ja kohati ka meedia) meelistegevus on sinna siirdunute heitmine hakklihamasinasse. Väärtusetud ja mõttetud mehed, keda tõeliste väärtuste – nagu lojaalsus – asemel huvitab ainult raha. Aga ma ei tea.

Kui Jaapani munk piitsutab end 1000 päeva mägirajal pool-surnuks ning suurt midagi ei muutu ja pähe tikuvad endiselt igapäevaelu triviaalsused, siis kuidas me üldse saame eeldada, et jalgpallur on püha olend, kelle ainus soov on jääda truus klubile, mängida sportlikult kõrgeimal tasemel ja unustada raha? Miks peaks lihtne vutimees seda suutma ja olema kõrgeim kõigist maistest kiusatus-test? Miks me arvame, et jalgpallur on imeinimene, kes käitub alati meile meeldivalt, hästi ja õiglaselt?

Vahetavad ju fännid samamoodi oma töökohti. Eriti kui keegi peaks neljakordset palgatõusu pakkuma.

Lojaalsus on jalgpallis üldse naljakas ja veider mõiste. Kui klubi ei vasta enam mängija ootustele (kas siis raha või tulemuste poolest) ja pallur lahkub paremasse paika, on poolehoidjad tagajalgadel. Kui aga vutimehe oskused enam tiimile ei kõlba, parseldatakse ta esimesel võimalusel maha või halvemal juhul jäetakse duublisse mädanema. Pole juttugi lojaalsusest. Ja keegi ei kõhi.

Hiinlaste rahalaevadest on Jalka mullu kirjutanud, kuid sel talvel läksid rahasummad veelgi obstsöönsemaks. Torino Juventuse asemel Tianjini Quanjiani valinud belglane Axel Witsel teenib Hiinas väidetavalt 18 miljonit eurot aastas (ja lugedes ta Instagrami kommentaare, siis inimesed ei andesta), Shanghai Shenhuaesse liikunud argentiinlase Carlos Teveze kukrusse kukub minutis umbes 70 eurot, mis tähendab, et Shanghai miinimumkuupalga (mis on riigi kõrgeim!) teenib ta nelja ja poole minutiga. Suured rahasummad pole jalkas midagi uut, kuid seekord tunduvad fännid vihasemad olevat.

Üheks põhjuseks on hiiglaslikud summad mängijate eest, kes ei kuulu maailma tippu. Teiseks, ma usun, on mängus hirm, mida hea söimuga varjata. Hiina on vutis uus ja võõras. Pole veel tavapäraseks saanud, et nende

kämblad tip-pude pea kohal liiguvad. Inimesed on jalgpallis harjunud eurotsentrilise vaatega – kõik parimad on tahtnud peaaegu alati Euroopas mängida, siin on kõige

HOOMAMATU RAHA

"Carlos Teveze kukrusse kukub minutis umbes 70 eurot, mis tähendab, et Shanghai miinimumkuupalga teenib ta nelja ja poole minutiga."

kõvemad liigad ja siinsed meistrisarjad on suutnud oma ala tipud Euroopasse jätta või meelitada. Nüüd on see maailmakord võnkuma pandud ja mõni võib tõesti muretsema hakata. Muutused on paljudele hirmsad.

Hiina esiletõus annab inimestele põhjuse karta riiki, mis on paljudele lääneeurooplastele suures osas siiski tundmatu. Kas Euroopa muutub tulevikus beebiks, kellelt hiinlased kerge liigutusega kommi näpsavad? ■

MAGNE B6[®]

magneesium ja püridoksiin

Närvilisus, väsimus, kerged unehäired, südamekloppimine, lihaste krampid ja tundlikkuse häired võivad anda märku **magneesiumipuudusest**

Käsimüügiravim. Näidustus: Magneesiumi ja B6-vitamiini vaeguse vältimine ja ravi. **Tähelepanu!** Tegemist on ravimiga. Enne tarvitamist lugege tähelepanelikult pakendis olevat infolehte. Kaebuste püsimise korral või ravimi kõrvaltoimete tekkimisel pidage nõu arsti või apteekriga. **Täiendav info müügiloa hoidjalt:** sanofi-aventis Estonia OÜ. Pärnu mnt. 139E/2, 11317 Tallinn, tel. 627 3488.

Lembit Koik, mõjukaima eestikeelse
spordiraamatu koostaja.

Foto: Peeter Langovits/Postimees/Scanpix

HÜVASTI, LEMBIT!

AITÄH SELLE RAAMATU EEST!

Lembit Koigi vahest tuntuim roll on spordiajakirjaniku oma. Vähemalt niimoodi tajuvad seda spordiinimesed. Võibolla juristid tajuvad teisiti, sest mees oli pikka aega (1967–1991) ka ajakirja Nõukogude Õigus (hiljem Eesti Jurist) peatoimetaja. Ja ülemnõukogu presiidiumi esimehe Arnold Rüütli nõunik (1991–1992). Rahvarinde üks asutajaid. Ja Eesti koondislane, meister ja kohtunik veepallis. Tartu Kalevi korvpalli- ja jäähokimeeskonna liige. Ja veepalliföderatsiooni esimees, jalgpalli- ja jäähokiföderatsioonide juhatuse liige. Rahvusvahelise Jalgpalliajaloo- ja Statistikaföderatsiooni liige. Ja kõige selle kõrval spordiajakirjanik, ka Eesti spordiajakirjanike ühenduse üks loojaid ning paljude spordiraamatute autor ja kaasautor.

Jalgpalli seisukohalt on Lembit Koigi tähtsaim tegu kultusseisusse tõusnud raamat “Jalgpall. Minevikust tänapäevani”, mille kaasautor ja koostaja ta oli.

Selles sarjas ilmus palju trükiseid, aga ükski neist ei küündinud haaravuse ja eelkõige kahe maailmasõja vahelise perioodi kirjeldamise ulatuse ja ajastule mittemaselt positiivse tonaalsuse poolest jalgpalliraamatu ligi. See 1970. aastal ilmunud raamat kajastab ala arengut Eestis ja mujal ilmas 1968. aastani. Muu hulgas on avaldatud kõigi Eesti meistrimeeskondade fotod, ka sõjaaegsed. Ka need, kus kaptenit või meistripärga ehib sinimustvalge lai lint (kokku kaheksa fotot). Ka see, kus Tallinna Estoniaga 1943. aastal meistriks tulnud Edgar Blossfeldt kükitab esireas, Saksa munder seljas. Lembit on rääkinud, millist närvikulu ja tsensori veenmist see nõudis.

Selle raamatu peamine tugevus seisneb terve jalgpalliajaloo põhjalikus kokkuvõtmises sõnas, pildis ja numbris (statistikas). Kõik Eesti meistrivõistluste tabelid, kõik Eesti meistriks kroonitud isikud aastate kaupa, kõik Eesti maavõistlused riikide kaupa, kõik

koondislased nimeliselt, kõik tabelid Nõukogude Liidu meistrivõistluste liigadest, kus osales Eesti meeskond. Pluss Nõukogude Liidu ja muude rahvusvaheliste tiitlivõistluste, Euroopa klubide karikavõistluste ja France Footballi Euroopa parimate jalgpallurite statistika, sealhulgas kõik Inglismaa meistrid ja karikafinaalid. Internetieelses ja infonäljas suletud ühiskonnas oli see kõva sõna! Ja sinna kõrvale põnev jutt jalgpalli ajaloost, eelkõige keelatud ajast: kui Eesti oli vaba riik ja elas oma iseseisvat jalgpallielu koos välismaa profimeeskondade hõrkude külaskäikudega, vaimustavate Balti turniiride ja MM-valikmängudega.

Raamatu autorite hulka kuulusid teiste seas vaba Eesti koondislased Otto Reinlo ja Karl-Rudolf Sillak ning meie jalgpalli sünnipäeva tähistavast, 6. juunil 1909 toimunud Meteori ja Merkuuri meeskonna vahelisest matšist osa võtnud Julius Reinans! Milline autorkond!

Chapecoense näitel – mis asi on aus mäng?

FIFA jagas jaanuari alguses oma auhindu ja Fair Play auhind läks Kolumbia klubile Atletico Nacional, mis palus Copa Sudamerica anda lennuõnnetuses hukkunud teisele finalistile Chapecoensele. Ehk siis finaali ennest ei toimunudki ja üks finalist palus karikavõitjate nimekirja kanda konkurendi nime. Kahtlemata on tegu ilusa žestiga, mille Ausa Mängu žürii koosseisus Gabriel Batistuta, Marta, Vladimir Petkovici, Howard Webbi ja Adolf Ogiga tegid. Kuid auhinna määramine mõjubki justnimelt žestina, mitte sisulisena.

Spordis olekseid ei ole. Spordi eesmärk on selgitada võitja. Kui üks võistleja ei tule (ei saa tulla) kohale, on absurdne kuulutada ta võitjaks. Spordiloogika on vastupidine: kui üks endale finaalis koha välja võidelnud osapool ei saa mistahes põhjustel osaleda, on selle võistluse võitja teine finalist. Ta ei pruugi olla parim, sest selle selgitamisele ju ei jõutudki, kuid on selle konkreetse võistluse võitja.

Spordis ringleb ütlus, et aastate pärast ei mäleta enam keegi, kuidas võit tuli – loeb see, kes on võitjana kirjas statistikas. Muidugi hakkab Chapecoense seal kirjas olema tärnikesega, mis tuleb meelde, mis asjaoludel võit neile langes, kuid selliste asjade puhul on halb tava need tärnikesed aastate jooksul unustada. Pealekasvav põlvkond ei pruugi neid ju aastakümnete pärast märgatagi ja kärsitud guugeldajad võtavad statistikast peamise: 2016. aasta Copa Sudamerica võitja nime. Milleks on Chapecoense. Mis on sportlikult ja – lubatagu öelda – mis on justnimelt sellesama ausa mängu poolest vale. Sest mängu ei toimunud ja kohal polnud justnimelt Chapecoenset.

Fair Play hindamine ning vastavate tegude esiletõstmine ja avalik tunnustamine on kahtlemata oluline. Paraku peame vist tunnustama, et häd ja väarikaid tegusid on profispordi tasemel vähe. Ühe väarikaima on kõrgeimal sportlikul tasemel toime pannud eestlastest vanemate laps Igor Netto, kes palus Nõukogude Liidu koondise kaptenina kohtunikul 1962. aasta MM-finaalturniiril alagrupimängus Uruguay vastu tühistada meeskonnakaaslase Igor Tšislenko värav, sest pall oli sisse lipsanud katkise väravavõrgu tõttu väljastpoolt posti. Sel hetkel oli seis 1 : 1, mis venelasi rahuldaski ja oleks taganud edasipääsu veerandfinaali, kuid mänguaega oli piisavalt, et uruguaylased võinuks lüüa otsustava kolli. Selle löid 89. minutil siiski venelased.

Sellistest tegudest on nii kõrgel tasemel puudus. Fair Play auhinna määrajatel on raske. Tekib ahvatlus anda auhind sündmusele, mis kiskus pisaraid teistel põhjustel ning tekitas laialdast vastukaja ja kaastunnet üle maailma. Seda võinuks ära märkida kuidagi teisiti. Medellini klubi Atletico Nacionali pärjamine Fair Play auhinnaga ähmastab ausa mängu mõistet ja on vastuolus sportliku printsiibiga.

Spordiregister: Eestis üle 20 000 jalgpalluri

2011. aastal loodud Eesti spordiregister on olnud kõige erapooletum allikas, kust saab ülevaate erinevate spordialade harrastajate, klubide ja treenerite arvust. Usaldusväärseks teeb selle allika asjaolu, et andmete esitamine registrile on kohustuslik ja nende kogumise metoodika on ühtne kõigile spordialadele. Muidugi ei hõlma spordiregistri andmed kõigi spordialade kõiki harrastajaid ja iga ala saaks põhimõtteliselt väita, et neil on tegelikult rohkem harrastajaid.

Näiteks jalgpalli puhul ei kajasta spordiregister neid 3500 mängijat, kes osalevad igal aastal rahvaliigas. Samuti ei kajasta spordiregister neid madalamates liigades mängivaid pallureid, kes pole oma klubi vormistanud mittetulundusühinguks. Hinnanguliselt on spordiregistris puudu ligi 5000 jalgpalliharrastajat, aga nagu öeldud, selle riikliku andmekogu pluss ongi asjaolu, et kõiki on mõõdetud sama puuga.

Jalgpallile algas aasta spordiregistris ümmarguse numbriga: harrastajate arv ületas 20 000 piiri ja on 20 385. Kaua aega oli jalgpall spordiregistris enim harrastatud spordiala, viimastel kuudel on esispordiala tiitlit hoidnud võimlemine, mis on teinud üljärsu hüppe. Võimlemist harrastab 22 572 inimest. Neile kahele järgnevad ujumine 13 745, kultuurism ja fitness 13 066, kergejõustik 9397 ning kuuendana korvpall 9180 harrastajaga.

See raamat andis paljudele lugejatele avara akna, kust piiluda Eesti vabariiki. Tekkis tohutu dissonants olnud ja oleva vahel: kuidas on ikkagi nii, et jalgpall oli populaarseim spordiala iseseisvas Eestis, et meie jalgpalluritel olid ulatuslikud välissuhted ja mängijad olid eestlased ning nüüd on jalgpall ametlikult spordikaardilt kadunud, üdini venestunud ja vastumeelne Eesti spordi peavoolule ja eestlastele? Kaudselt juhatas raamat iga mõtleja (noore) lugeja küsimuseni: mis on juhtunud, et spordialade kuningas on Eestis sisuliselt surnud; ja õige vastus sai olla vaid üks: me oleme okupeeritud ja annekteeritud!

Mäletan, kuidas peaausjalikult Lembitu koostatud raamatu uhal hakkasin ise, nii-öelda mängult, korraldama “vaba”

Eesti jalgpallimeistrivõistlusi tollaste meeskondade osavõtul. Traditsioon pidi jätkuma! Raamat andis tohutu tõuke mõistmaks, milline on tegelikult maailma mõjukaim spordiala. Ümbritsevale tegelikkusele eksisteeris ju vaid üleliiduline ja rahvusvaheline jalgpall. Eesti ilma jalgpallita oli norm. Raamat juhatas kätte mõttesuuna, et see ei ole normaalne. Et meie spordis on midagi puudu, me salgame midagi olulist oma minevikust maha. Me petame end eduga spordialadel, mis muud maailma vähe loksutavad.

Minusuguseid on veel. See raamat on üles kasvatanud mitu põlvkonda. Olen sellele kinnitust saanud tänaseni. Lembitu surmateate järel tunnistas üks tuttav, et on seda raamatut lugenud

ligemale 30 korda. Võibolla on see kõige enam inimesi mõjutanud eestikeelne spordiraamat üldse. Seda tiitlit on temalt ka raske võtta, sest niisistunud ühiskonnas on kadumas ühised liitvad tekstid ja pikemate tekstide lugemisharjumus üldse.

Aitäh, Lembit! ■

INDREK SCHWEDE

JALKA peatoimetaja

Mida teha rahulolematusega – MM-finaalturniiri näitel

Hiljuti tekitas osas ajakirjanduses ja jalgpallijälgijates rahulolematust FIFA otsus suurendada maailmameistrivõistluste finaalturniiril osalevate koondiste arvu 32-lt 48ni. FIFA otsusega ei pea nõustuma, aga oma seisukohta peab oskama ka põhjendada, debati aluseks on muu hulgas vastaspoole arvamusega kursis olemine ja selle põhjuste mõistmine.

MIHKEL UIBOLEHT

Etteheited sisaldasid muu hulgas väiteid, et laiendamine on tehtud vaid rahaliste kaalutluste tõttu, jalgpallisüsteemi muutmine rikub konservatiivse mängu ja võistluse sportlik tase langeb.

Selle asemel et süveneda teemasse, piirduti tihti lühikeste ingliskeelse ajakirjanduse tõlkelugude või tuntud jalgpallitegelaste emotsionaalsete arvamustega.

Sportlikud muudatused

MM-finaalturniiril osalevate koondiste arvu suurendati viimati 1998. aasta turniiriks – toona kasvas tiimide arv 24-lt 32ni. Järgmine suurenemine toimub 28 aastat hiljem, 2026. aastal. 1990ndate keskpaigast, mil otsus finaaltturniiri suurendada tehti, on FIFA liikmete arv kasvanud jõudsalt: 1994. aasta MM-valiksarjas osales 147 koondist, 2018. aasta omas aga 210 koondist. Suure tõenäosusega suureneb FIFA liikmete arv aastaks 2026 veel (viimase kümnendi jooksul oli kasv 13 koondist). Seega ei muutu finaaltturniirile jõudvate koondiste protsent eriti FIFA liikmete arvust.

Alates 2026. aastast hakkab MM-finaaltturniirile pääsema 23% FIFA liikmetest. Samal ajal pääseb Euroopas finaaltturniirile 44%, Aasias 52%, Aafrikas 30%, Põhja- ja Kesk-Ameerikas 34%, Okeaanias 73% ja Lõuna-Ameerikas 100% vastava konföderatsiooni liikmetest.

Üks jalgpalli trump on solidaarsuspõhimõte, mis aitab ala arendada ka väiksemates riikides ja viib sportliku taseme võrdustumiseni. Nii ongi aastakümnete jooksul juhtunud: maailma ja Euroopa valiksarjad ja finaaltturniirid on kujunenud üha võrdsemaks, suurem hulk koondisi väärib pääsu finaaltvõistlusele. FIFA otsus on reaktsioon juba juhtunud.

Kindlust, et finaaltturniiri suurenda-

mine on põhjendatud, annab tõsiasia, et sellise idee käis 2015. aasta lõpus välja FIFA reformikomitee, mis analüüsis olukordi puhtalt sportlikust küljest. See on ka loogiline, sest FIFA ei pea tunduvalt majanduslikku survet. Tõsi, komitee pakkus välja 40 koondisega finaaltturniiri, arvu suurendati hiljem veel kaheksa võrra.

Jalgpalli traditsioonide hoidmisest ja kaitsmisest oleneb spordialade kuninga säilimine pikas perspektiivis, ent konservatiivne hoiak ei saa tähendada seisakut. Tegelikult on jalgpallis muudatusi tehtud omajagu, kuid kõik need on olnud suunatud sportliku taseme tõstmisele ja mängu sujuvemale kulgemisele, mitte vastutulekud televisiooni huvidele või reklaamiraha suurendamiseks. Muudatused on olnud loogilised.

Elu väljaspool Euroopat

Meenutame vaid mõnda: alles 1992. aastal muudeti reegleid niiviisi, et väravavaht ei tohtinud enam jalaga tagasi söödetud palli kätte võtta; alles 1994. aasta MM-finaaltturniirist hakati võidu eest senise kahe punkti asemel andma kolm; alles 1998. aastast alates hakati punase kaardiga karistama mängijale selja tagant tehtava tõsise vea eest. Pidevalt on muutunud sulu-seisu reegel.

Sellised muudatused, mis lõhuks jalgpalli – näiteks tuua sisse *timeout*’id, venitada vaheaeg pikemaks kui 15 minutit, et müüa staadionil rohkem sööki-jooki ja näidata televisioonireklaami vms –, pole teema.

Reeglimuudatustega on kohati minud ka liiale: mäletame 1996.–2004. aastani kasutusel olnud “kuldset” ja “hõbedast” väravat, mis aitasid lisaajal kiiremini võitjat selgitada. 1996. aasta EM-finaaltturniiri finaalis tõi Oliver Bierhofi “kuldne värav” Saksamaale meistritiitli. Reeglist loobuti, sest see ei

Rahulolematus väljakul on enamasti emotsionaalne, kirjasõnas peab olema aga argumenteeritud.

Foto: Lembit Peegel

toonud loodetud sportlikku arengut ja ei vastanud jalgpalli olemusele.

Survet MM-finaalturniiril osalevate koondiste arvu suurendamiseks ei saa eitada, aga see surve ei tule niivõrd telekanalitelt või suurettevõtetelt, vaid erinevatelt jalgpalliliitudel üle maailma. Kui Euroopast vaadates on kõik hästi, siis jalgpalli taseme tõus ja uute riikide lisandumine teistes maailmajagudes tõi kaasa põhjendamatult väikese esindatuse väljaspool Vana Maailma. Aasiast saab praegu finaaltturniirile vaid neli või viis (kokku 46 koondist), Aafrikast viis (54) ning Põhja- ja Kesk-Ameerikast kolm või neli (35), Euroopast aga 13. Jalgpall on maailmamäng.

MM-finaalturniiril osalevate koondiste arvu suurendamine on kahtlemata kompromiss erinevate maailmajagude huvi, sportliku taseme ja loogika ning finantsmudeli vahel. Usun, et sportlik tase ja loogika on enim arvesse võetud. Jalgpalli traditsioonide eest seistakse – märgilise tähendusega on, et jalgpallikoondiste särgid on ainsad, kust ei leia reklaamlogosid.

Tüüpiline rahulolematus

Rahulolematus on hea kaaslane vaid siis, kui sellest tekib tegevus olukorra muutmiseks või lahendamiseks. Rahulolematus rahulolematuse pärast jätab paigal tammuma.

Spordis on tihti rahulolematust. Näiteks siis, kui treener, mängija või pealtvaataja ägestub kohtuniku otsuse peale. Või siis, kui klubi pole rahul liigas saavutatud kohaga. Tihti juhtub, et pealtvaatajad-kaasaelajad ei mõista sportlaste või treeneri otsuseid: miks pandi platsile just see mees? Pole haruldane ka see, et sportlane hindab enda taset kõrgemalt kui kõrvaltvaatajad.

Kõigis nendes olukordades tuleks osata rahulolematus kanaliseerida. Kas

EI SÄRGIREKLAAMILE **Jalgpalli traditsioonide eest seistakse** **– märgilise tähendusega on, et** **jalgpalikoondiste särgid on ainsad, kust ei** **leia reklaamlogosid.**

rahulolematus kohtuniku otsusega tulenes sellest, et mängija, treener või pealtvaataja ei teadnud reegleid, jälgis olukorda pinnapealselt või eksis tõesti kohtunik? Isegi kui kohtunik eksis, siis milline oleks treenerile õige käitumine, et oma ülimalle eesmärgile – oma võistkonna võidule – kaasa aidata? Tihti näeme, kuidas klubi soovib teha rohkem, kui reaalsed võimed lubavad – järgneb rahulolematus saavutatud kohaga.

“Ma ju andsin endast kõik, aga ikka kaotasime meistritiitli!” mõtleb

klubijuht ja kipub põhjuseid otsima väljastpoolt. Aga kas klubil olid ikkagi kõik vajalikud komponendid olemas, et üldse kullale konkureerida? Kas igast võistkonnast peab üldse saama meistritiitlile konkureeriv klubi või võib rahulikult jätkata ka asjaliku harrastussatsina?

Omaette teema on spordiala jälgivate inimeste hinnangud oma lemmikutele. Miks seda treenerit juba ei vallandata, ahastavad fännid. Otsustajate roll on teha kõik, et oma tegusid poolehoidjatele põhjendada, kuid vastutus on ka kaasaelajatel, kes peavad kriitika läbi mõtlema.

Olukorras, kus sportlane on rahulolematu palganumbriga või ootab asjatult siirdumist kõrgel tasemel välisklubisse, kipuvad unistamine ja reaalne karjääri

planeerimine segi minema. Eneseanalüüs ja järgmiste sammude paikaseadmine on siin kesksel kohal, ent kui lattu panna kohe kättesaamatusse kõrgusesse, siis on lihtne langeda iseenda seatud löksu ja pingele all murduda. Alles arenev sportlast ei aita kiirkorras tippu vaid see, kui talle pannakse ette ülesanne saada paari aastaga maailma parimaks või kui ta seda endale sisendab.

Suur rahulolematuse allikas võib olla informatsioonipuudus või lihtsalt valeinfo, praegusel ajal ka info üleküllus ja õige teabe leidmine, süvenemine. ■

Aastalõputurniiril näitas Andre Frolov (valges) oma oskusi uue koduklubi Paide Linnameeskonna eest.

Foto: Jana Pipar

Andre Frolov

Florale ei andesta

Korvpalli asemel jalgpalli valinud Andre Frolovile (28) tuli uus aasta hoopis teisiti kui varem. Kogu mängijakarjääri Flora süsteemi kuulunud keskpooliku uueks koduks sai Paide Linnameeskond.

SIIM KERA

Kui Andre Frolov 1998. aasta sügisel esimest korda FC Flora vutitrenni läks, oli ta kümneaastane poiss Lasnamäelt, kes veel kevadel oli kindel, et tahab korvpalli loopida.

“Käsi on mul siiani päris hea, sopsutan kolmeseid ja murrin kiirelt läbi,” muigab mees, kes aeg-ajalt vana meelis-alaga tegeleb. “Pikkusega ma ei hiilga, aga NBAs on küll 175sentimeetriseid mehi, kes mängus 40 punkti viskavad.”

Frolovi hinges aitas jalkal kosult trooni üle võtta suvi, mil ta koos tädipojaga terve koolivaheaja Hiiuamaal vutti tagus. Kaheksateist aastat hiljem, kirjas lugematud mängud ja väravad nii emaklubi kui ka tütarasatside eest, kotis kolm täiskasvanute meistritiitlit ja karikavõitu, jätsid Froll – nagu teda vutimaailmas tuntakse – ja rohevalged üksteisega hüvasti. Novembris meediasse jõudnud infot, et Flora temaga lepingut ei pikenda, teadis mees juba juunist. Esimesed häirekellad hakkasid talle kostma mais, kui ta jäeti välja karikafinaali koosseisust.

“Mäletan, et sõitsin päev enne mängu treeningult koju ning helistati ja öeldi, et mul on homme individuaalne trenn ja mind koosseisus ei ole,” meenutab ta. “Olin väga pettunud, tegemist ikkagi aasta ühe tipphetkega. Pärast seda tuli koondiselaager ning sealt naastes öeldi, et hooaja lõpus minuga lepingut ei pikendata. Selle otsusega mul probleeme ei olnud, meeskonnad muutuvad, see on loogiline. Minu pakkumine oli, et lõpetame

juba suvel lepingu ära, see oleks olnud hea austusavaldus. Nema tahtsid mind Pärnusse laenule saata, see aga ei sobinud mulle. Neile jälle ei meeldinud Paide Linnameeskonna variant, mida ma pakkusin. Lõpp oli päris kohutav, istusin palju pingil, poleks sellist asja oodanud. See oleks arusaadavam, kui teised oleks minust tasemelt kuidagi üle sõitnud, aga sellist asja ei olnud. Olin ka ju värskest koondises olnud. Poleks kunagi arvanud, et mul jäävad Flora vastu külmad tunded. Seda ma neile andestada ei suuda.”

Kauaaegsest koduklubist lahkudes oli Frollil selge siht silme ees. Leida uus leivaandja. Mitu sõpra muretses tema pärast, kuid Emmastes sündinud ning Lasnamäel ja Kostiveres sirgunud jalgpallur ei lasknud tagasilöögil kordagi oma tuju viia, mängijakarjääri lõpetamine ei tulnud jutukski. Uut proovikivi otsides kiikas ta esmalt välismaa poole, kuid siis tuli kõne Paide Linnameeskonna uueltseltsi Vjatšeslav Zahovaikolt ehk Slavalt, kes oli Frolovi endale krapsamisest vägagi huvitatud.

“Slava näeb mind tähtsa lülina ning praegu on mul väga tähtis stabiilselt mängida ja olla liider, mis minu omadustega väga hästi sobib,” rõõmustab ta. “Mul on veel palju aastaid jalgades ning pärast eelmisi poolikuid hooaegu on mul hea end väljakul tühjaks rabeleda. Slavaga on üks asi selge – ta on autoriteet, keda kõik austavad. Sellist asja pole, et keegi seanahka veaks. On muidugi erandeid, aga minule on suur

pluss, kui treener on endine tippmängija. Ta on kõik asjad väljakul ise läbi teinud ja mängijatel on teda lihtsam uskuda.”

Viimati mullu mais Balti turniiril Leedu vastu Eesti riiki esindanud Frolov tegi oma koondisedebüüdi 2012. aasta novembris võõrsil Omaani vastu. Kui mees 74. minutil riigi pealinnas Masqatis asuvale staadionile sisenes, olid eestlased 0 : 1 taga. Lõpuks alistati vastased 2 : 1 ning võidu toonud väravaolukorra juhatas sisse just Frolovi nurgalööök.

“Enne mängu öeldi, et kõik saavad mängida, aga ma hakkasin juba kartma, et nii kaugele tulnud, aga ei saagi platsile,” naerab neljal korral rahvusesinduse särki selga tõmmanud mees. “Seal oli ikka korralik kõrb, päike küttis korralikult. Jube palju sisendati mängijatele, et siin on nii raske ja palav. Loomulikult oli, aga selle pidev sisendamine tekitas küsimärke.”

Kas Paide Linnameeskonnaga liitumine tähendab, et koondiserong väljub edaspidi jaamast ilma Frolovita? Mees ise nendib, et ihaldatud pääsme teenimine läheb kindlasti raskemaks.

“Silma paista on Paides võibolla lihtsam, aga eks treenerid vaatavad kõigepealt välismaale ja siis Eesti tippklubide poole,” arvab Froll ning jätkab väikese muigega. “Ju on vaja Paide kiiresti tippu viia.”

Ise tunneb ta, et läheb aasta aastaga järjest paremaks ja stabiilemaks. Kindlasti on sellele kaasa aidanud videomaterjali abil oma mängu analüüsimine, mida ta teeb võimalikult tihti. Enese mängijaomadustest jutustades muheleb oma huumorimeele poolest tuntud poolkaitsja ilusa lõplause: “Usain Bolti kiirust pole ma veel saavutanud, aga võibolla varsti.” ■

6.–9. klassi finaalturniir Valtus.

Foto: Helle Aitsen

Koolinoored taovad vutti

Milline spordiorganisatsioon saab uhkust tunda, et tema egiidi all toimuvatel võistlustel on 130 000 osalejat? Selleks on Eesti Koolispordi Liit, kus jalgpall on koos saali- ja palliga kõige enam harrastatud spordiala kokku ligi 700 võistkonnaga.

INDREK SCHWEDE

Eesti Koolispordi Liit (EKSL) on asutatud 1990. aastal soomlaste eeskujul. Liikmeiks on 20 linnade ja maakondade spordiliitu, mis suudavad oma katusorganisatsiooni võistlustele tuua ligi 130 000 osalejat. EKSL, mille peategevus on kooliväliline sport ja liikumisprojektid, tegeleb hetkel 16 spordialaga.

“Need 16 ala on välja kujunenud aastatega, aga me vaatame avatud pilguga uute alade poole,” selgitab EKSLi peasekretär Madis Pettai. “Spordimaailmas on toimunud palju muutusi, mitu nišiala on populaarsed noorte seas ja saanud koha olümpiamängudel. Meie teeme oma valiku ala populaarsuse, võistlustest osavõtjate arvu ja selle järgi, kas ja kuidas sobib spordiala kooliprogrammi kehalise kasvatuses tundi.”

Mittetulundusühinguna tegutseva EKSLi peamine toetaja on riik: haridus-

ja teadusministeerium toetab organisatsiooni hasartmängumaksu nõukogu ja kultuuriministeerium tegevustoetuse kaudu. EKSLi president on riigikogu liige Lauri Luik, palgalised on peasekretär, kolm projektijuhti ja raamatupidaja. Võistluste läbiviimisel on EKSLil peamiselt koordineeriv roll. Paljude alade eelvõistlused ja alagrupiturniirid viivad läbi liikmesorganisatsioonid ja kehalise kasvatuses õpetajad üle Eesti ning finaalsoistluste korraldab EKSL oma projektijuhtide abil. Kaasa löövad ka spordialaliidud.

“Jalgpallivõistlustega meil probleeme pole, sest ala on noorte seas populaarne ja Eesti Jalgpalli Liit oma järjepideva noortetööga on meilegi suureks abiks,” kiidab jalgpalli kureeriv EKSLi projektijuht Helle Aitsen. “Jalgpalliliit on teinud suures mahus projekti ‘Jalgpall kooli!’ ja iga-aastaseid suvelaagreid. See on olnud järjepidev ja süstemaatiline

EKSLi PRESIDENTI TEST

Ka EKSLile teeb muret, et suur osa meie noortest on kaitsevääks kõlbmatud, ja selle tarvis on plaan teha niinimetatud EKSLi presidendi test, mille edukalt läbinu on ajateenistusseks igati kõlblik.

“Mõtleme selle testiga spordiräämistikust välja, aga see on asi, kus saaksime ühiskonnale abiks olla,” selgitab Madis Pettai, kelle sõnul võiks selle testi läbimine saada vähemalt noormeeste seas auasjaks. “Sooviksime pisut kaitseministeeriumi tuge ja patronaazi ning teeksime selle testi ära. Meie oleme valmis!”

töö, mis on noori kaasa haaranud. Meie tegeleme jalgpalli puhul rõhutatult koolispordiga, mitte tippspordi arendamisega. Mängime risti väljakutel, väiksema koosseisuga ja lühikese mänguajaga. See sobib väiksematele koolidele, kus on vähe lapsi ja saab hakkama väiksema transpordiga.”

“Meie eesmärk on haarata võimalikult suurt hulka noori, eriti neid, kes pole klubiliselt kaasatud,” lisab Madis Pettai. “Meie pearõhk on rohujuuresandil, pakume mänguvõimalust neile, kes ei osale jalgpalliliidu võistlustel.”

Jalgpallis toimuvad võistlused 1.–12. klassini. Viies noorimas klassis toimuvad poistele-tüdrukutele väga populaarsed jalgpallifestivalid. 1.–5. ja 6.–9. klassini on tüdrukutele-poistele meistriliiga ning peale selle 6.–9. ja 10.–12. klassi poistele rahvaliiga. Kõige noorematele korraldatud festivalil annab jalgpalliliit

diplomeid, mis on paljudele elu esimene. Selline tunnustus on tähtis ja võib anda sportliku süsti kogu eluks.

“Jalgpalliliidu korraldatav jalgpalli osavusfestival “Värv” on kasulik ka õpetajatele, kes saavad samu elemente kasutada tunnis,” tunnustab Madis Pettai. “Kohal käivad tippjalgpallurid, kes annavad üritusele värvi ja prestiiži. Peame kiitma kõiki nelja suuremat pallimänguala: ka korvpalliliit teeb oma noortetööd süsteemselt, rahule jääme koostööga võrkpalli- ja käsipalliliiduga.”

Populaarsed õppevideod

Jalgpallihuvilised mäletavad kindlasti 2015. aasta lõpus tehtud õppevideoid, kus Ragnar Klavan, Konstantin Vassiljev, Eneli Vals ja Kethy Öunpuu näitavad ette jalgpallimängu põhielemente: kuidas palli lüüa, sööta, vedada jms. Need videod sündisid EKSLi algatusel ja rahastusel. Samasugused klipid on tehtud ka võrkpalli, kergejõustiku, üldkehalise ettevalmistuse ja tervisliku toitumise kohta ning neid tuleb veel. Eesmärk on teha analoogsed videod kõikidel põhialadel. Need on abiks nii lastele kui ka nende vanematele ja kehalise kasvatusõpetajatele, et suunata noori tuntud sportlaste nõkse ja nippe järele proovima. Senine tagasiside näitab, et tegu on populaarsete ja järgimist väärinud videoklippidega.

Koolispordiliidu egiidi all konkureerib kõige populaarsema ala tiitlile sportmäng, mis olümpiaprogrammi ei kuulu ja millel (arvestatavat) rahvusvahelist kandepinda polegi. Selleks mänguks on rahvastepall. 600 võistkonnaga on tegemist EKSLi kõige harrastatavama alaga. Järgneb jalgpall 500 võistkonnaga.

“Sellele 500 võistkonnale lisaks on tegelikult veel 200 saali jalgpallivõistkonda,” lisab Helle Aitsen. Seega võib jalgpall end pidada siiski kõige harrastatumaks spordialaks EKSLis.

“Kui olen erinevate alade võistlustel käinud noori autasustamas ja kätt surunud, siis ikka küsin, mis alaga noor tegeleb, ja jalgpallureid on palju,” räägib Madis Pettai. “Jalgpall annab üldettevalmistuse kõikidele aladele. Sealt saadakse spordipisik, mis loodetavasti nakatab inimese terveks eluks. Mõtleme praegu sellele, kuidas saada noori arvuti ja nutitelefoni juurest sportima. Kuidas eriti just linnakoolide õpilased murda

lahti mugavustsoonist, mis viib nad sageli autos trepist treppi ja ahendab noorte liikumist. Plaanime paari aasta jooksul välja tulla projektiga, millega koolinoor hakkab liikumisinuteid ja -kilomeetreid koguma hetkest, kui ta kodust välja läheb. Ehk stimuleerib see kasvõi rohkem jala käima, minema ja tulema kooli jala.”

EKSL on alates 1995. aastast ka rahvusvahelise koolispordiliidu ISFi liige ning praegugi esindatud selle juhtorganites. EKSLi projektijuht ja Eesti Korvpalliliidu noortekomisjoni esimees Henri Ausmaa kuulub ISFi täitevkomiteesse. EKSL on korraldanud viiel korral koolispordi maailmameistrivõistlusi: orienteerumises 1995, kergejõustikus 2009, suusatamises 2014 ja tänava korvpallis 2016. Orienteerumises tuleb koolinoorte maailma paremik Otepäele jälle 2019. aastal. EKSLi võistlustel on osalenud ja Eestit esindanud paljud praegused tuntud tippSPORTlased nagu

Rasmus Mägi, Grit ja Grete Šadeiko, Hans-Christian Hausenberg, Kregor Zirk jt.

“Oleme saanud anda paljudele oma kanalite kaudu esimese rahvusvahelise kogemuse,” ütleb Madis Pettai. “Eesti tasemel saame aga pakkuda võistlusmomenti ja võrdlusvõimalust. Paljusid kehalise kasvatusõpetajaid motiveerib see, et nad saavad tulemuste kaudu kinnituse oma kvaliteetsele tööle, ja paljudele väikestele maakoolidele on igasugune suhtlus teiste koolide eakaaslastega suur asi.”

Peale õpilaste korraldab EKSL sportlikke ettevõtmisi ka kõigi ainete õpetajatele, kes saavad mõõtu võtta korv- ja võrkpallis ning suusatamises. Võrkpallis on võistlused tänu soomlaste ja lätlaste osavõtule lausa rahvusvahelised. Need üritused võimaldavad muuhulgas hoida otsekontakti kooli-juhtidega, mis ühise koostöö huvides on hea kõigile osapooltele. ■

NOORE LÕVISÜDAME MÄRK

Kas tahad saada Kostja Vassiljevi mängukaarti? Jah? Selleks pead õppima 3. klassis ja täitma Noore Lõvisüdame märgi slaalomiharjutuse. Eesti Koolispordi Liidul on tore ettevõtmine, mis hõlmab 2.–4. klassi ja milles peab hakkama saama erinevate harjutustega. Edu puhul saab õpilane ühe Eesti tippSPORTlase fotoga kaardi, kuhu ta saab kirjutada oma nime koos kooli nime ja klassiga. Tegemist on hüpitsaharjutusega, jooksuga, märkiviske ja slaalomiharjutusega koos palliga. Vassiljevi kaardi kõrval on võimalik saada ka Anett Kontaveidi, Rein Taaramäe, Gerd Kanteri, Kelly Sildaru, Oliver Venno, Grit Šadeiko, Rasmus Mägi, Heiki Nabi, Nikolai Novosjolovi ja Tanel Leoki kaart.

Kaardi saamiseks peab harjutuse täitma kooliaasta jooksul. See on ka hea võimalus proovida harjutust teha koos vanemate või vanavanematega.

KONSTANTIN VASSILJEV

SÜNNIAEG (PP/KK/AA) JA SÜNNIKOHT
16.08.1984

KLUBI, KEDA SPORLANE HETKEL ESINDAB
Permi Amkar (Venemaa)

SPORTLASTEE ALGUS, (AASTA, KOHT, ESIMENE TREENER)
Õpingud Maardu Gümnaasiumis,
1990 alustasin jalgpalli treeningutega Maardu jalgpalliklubis

SAAVUTUSED
Slovenias meistrivõistluste 3. koht
FC Koper ridades 2010/2011
Aasta parim jalgpallur 2010, 2011
Eesti koondise eest löödud ilusaima värava ehk
Hõbepalli võitja 2009, 2011
Eesti meister 2004, 2006, 2007
Eesti karikavõitja 2004, 2005, 2007
Aasta kodanik 2011

HOBI
Tennis

NIMI: _____

KOOL: _____

KLASS: _____

SCANPIX

KULTUURIMINISTERIUM

WWW.KOOLISPORT.EE

Toomas Tohver näitab eeskujulikke tehnikat jääkeeglis.

Foto: erakogu

Toomas Tohver:

väravavaht oli porine nagu motokrossisõitja

Nooruses valitud väravavahiamet oli toonastes tingimustes karm pidada, sest polnud varustust ega korralikke väljakuid. Ometi tõusis pärnaks Toomas Tohver Eesti koondise puurivahiks ja mängis edukalt välismaal. Visiitkaarti ta enam näitama ei pea.

INDREK SCHWEDE

"Kui esimest korda Pärnu KEKi noortemeeskonnas 11aastasena ennast pakkuma läksin, vaatasid treenerid, et sellise kehaehitusega mul väljakule küll asja pole, kui, siis ainult väravasse," meenutab Toomas Tohver oma karjääri algust, kui ta oli ülekaalus ega suutnud kordagi lõuga tõmmata. "Olin nõus, kuna neil polnud ühtegi vabatahtlikku, kes oleks porimülkas hüpanud-karanud. Pealegi toimus järgmisel nädalal Pärnus ülevabariigiline Nahkpalli turniir. Mina aga olin mitu aastat lastestaadionil palli patsutanud ja tänu korvpallile püsis pall hästi käes."

Ühtki tema vanuseklassi kossutrenni Pärnus parajasti polnud ja jalgpall meeldis Tohvriile nagunii rohkem. Pärnust meenutab Tohver oma nelja olulist treenerit, kellest kolm esimest olid Peetrid: Popp, Lapp ja Lelov. Neljas oli Märt Siigur. Veel on tal mees toonased olud. Käskude-keeldude ühiskonnas majandus kiratses ning puudus oli paljudest esmatarbekaupadest, spordivarustusest rääkimata. Tohver meenutab, et paljude poiste tõsisem jalgpalliharrastus jäi selle taha, et ketsidega oli ebamugav murul jalgpalli mängida. Jalgpallisaapaid vabalt saada polnud. Rääkimata korralikest väravavahikinnastest.

"Väravavahid mängisid paljakäsi, olematu varustusega," räägib Tohver. "See oli jube. Poes oli saada pahupidi pööratud lauatenisekummiga kindaid – naljakoht! Ka kiri jõuluvanale ei aidanud. Isegi täiskasvanute meistrivõistluste tasemel oldi nendega. Mu esimesi iidoleid Tõnu Eapost Kohtla-Järvel mängiski paljakäsi, sest usaldas käsi rohkem kui neid kindaid. Pärnakad Aivar Brandt ja Tõnu Meetua mängisid töökinnastega või ümberpööratud lauatenisekummiga kaetud kinnastega."

Esimesed korralikud Uhlspordi kindad sai Toomas Tohver siis, kui piiriületus laulva revolutsiooni päevil Soomega lihtsamaks muutus: 1988. aastal, kui ta oli 15 täis. Nagu toona kombeks, oli eestlastel vastu pakkuda vedelat valu-

tat: "Otsin oma esimesed kvaliteetsed väravavahikindad kahe pudeli viina eest. Nendel oli õige kumm, mis aitas palli püüda."

Peale kehva varustuse väärivad tagantjärele meenutamist ka kivised ja porised väljakud, sest kunstmuru polnud ollagi. See tegi kollkipriks oleku paljudele eriti vastumeelseks ja Tohvri sõnul seletab, miks oli meeskondades vähe väravavahete: omavanustest mäletab ta oma konkurendina vaid Veiko Pöldemaad.

"Kui treeningul tehti pealelööke ja juhtus porine olema, siis väravavahina olin lõpuks nagu motokrossisõitja," muigab Tohver. "Läksin pärast trenni koos riietega duši alla ja pesin-küürisin puhtaks nii riided kui iseenda."

Muidugi käisid asja juurde ka viskumised ebatasasel ja kehva kvaliteediga murul, mis põhjustas valu põlvedele ja küünarnukkidele. Tohvri sõnul oli plusspool see, et ta sai tõsiselt tegeleda oma armastatud spordialaga ja tal olid eeskujud vanemate mängijate näol.

Jalgpallist saab elukutse

Nõukogude Liidu tingimustes polnud Toomas Tohvri jalgpalliga mingeid olulisi plaane ega ambitsioone. Ta elas hetkes. Perspektiiv jalgpallis kuhugi jõuda tundus väike. Kuulsast Lõvide pundist pääses vaid Toomas Krõm

Nõukogude Liidu noortekoondisse. Alles Eesti taasvabanemise järel tekkis perspektiiv.

Esialgu tõi oma riik kaasa küll kaose, sest vana süsteem lagunes ja see käis ka Pärnu jalgpalli

kohta. Tohver leidis koha Tallinnas tekkinud uues klubis Flora. Ta oli end noorteklassis koos Pärnu satsiga näidanud. Muu hulgas võitnud peamiselt B-klassi poistega Eesti noortemeistri tiitli A-klassis, kus favoriidiks oli Eduard Võrgu tugev Vigri-nimeline meeskond. Juba 15aastaselt oli Tohver saanud esimesed kogemused täiskasvanute II

liigas ja kolm aastat hiljem sai väljakule ka Pärnu jalgpalli lipulaeva Kalakombinaadi/MEKi eest.

"Mu siht oli tegelikult siiski haridus, mitte jalgpall, nii olid asjad kodus paika pandud," räägib Tohver. "Ajad olid segased. Õppisin Tallinna majanduskoolis, aga majanduslik kindlustatus tuli Florast. Siis tekkiski tunne, et jalgpallist

võib saada mulle elukutse. Mart Poom oli kõrval, tema eesmärk oligi leping välismaal."

1994. aastal pääses Toomas

Tohver esimese väravavahina pärast Mart Poomi Eesti koondise postide vahele. See polnud koondisele hea aeg. Järjest tulid kuivad skoorid. Tohver oli muu hulgas osaline neljas 0 : 7 kaotuses Soomele, Iisraelile, Norrale ja Leedule – kahes viimati mainitus küll ühe poolaja jao. See oli aeg, kui Balti turniirile saadeti lõunanaabritele vastu kogenematu noortepunt, peatreener Roman Ubakivi saldo 22 mängu juures oli 21 kaotust ja üks viik.

"Me olime ületreenitud, mitte alatreenitud," iseloomustab Tohver seda aega. "Olime lihtsalt väsinud. Surnuks võib ju end trennida, aga see pole mängu valmistumine."

"Minu koondisedebüüt oli selline proovitamise," hindab Tohver. "Nagunii oli Mart Poom eesmärkidelt ja tasemelt teistest üle ja igauks, kes oli parajasti teine number, oli skepsise all. Tol hetkel ma sellele ei mõelnud, aga kui Floras mängisin, siis enamiku konkurentide vastu me ründasime ja mina sain harva head mängupraktikat."

Poomi üle ei mänginud

Tohver ütleb, et Mart Poom oli Floras ja Eesti koondises tugev konkurent ja kuigi Tohver treenis kõvasti, teda üle mängida ei õnnestunud. Ühtlasi tunnistab ta, et seda rivaliteeti saab vaadata ka teise numbri pilguga: "Mina olin teatud mõttes Poomi teenindaja, mida ma poleks pidanud olema. Poom tahtis teha lõputult kordusi, nõudis seda, ja mina tegin talle maailmarekordilisel hulgal tsenderdusi ja pealelööke, mida ma võinuks ka mitte teha ja mille asemel ise trennida. Aga oli aeg, kus polnud ku-

KARM VÄLISMAA
"Ma pole Eestis kogenud, et varuväravavaht nutab pingil, et ta on number kaks."

KEHV VARUSTUS
"Poes oli saada pahupidi pööratud lauatenisekummiga kindaid – naljakoht! Ka kiri jõuluvanale ei aidanud."

1994. aastal Soome vastu (ees vasakult): Toomas Kallaste, Mati Pari, Viktor Alonen, Marko Kristal, Tarmo Linnumäe. Taga (vasakult): Marek Lemsalu, Urmas Kaljend, Toomas Tohver, Lembit Rajala, Urmas Kirs, Indro Olumets.

Foto: Lembit Peegel

sagilt väravavahtidega tegelejaid võtta. Selles mõttes polegi midagi öelda: nii lihtsalt oli. Tema oli esinumber ja kui ta vajas mänguks ettevalmistust, pidin teda aitama ja ise vähemaga leppima.”

“Välismaal puutusin kokku hoo-
pis teistsuguse suhtumisega,” jätkab Tohver. “Norras keeldus Hõnefossi esiväravavaht minuga koos treenimast! Imestas: “Ma ei löögi sulle peale?” – “Ei, aitäh, pole vaja!” Seal oli see kahe väravavahi omavaheline rivaliteet jöhkram. Ma pole Eestis kogenud, et varuväravavaht nutab pingil, et ta on number kaks. Seal mindi treeneri jutule kurtma, et miks mina ei mängi ja tema mängib. Minul pole sellist nahaalsust olnud, et lähen ja nõuan enese müümist teisele klubile.”

Esimest korda sai Tohver väravavahtitreeningut teha Eestis Tarmo Rüütli käe all, aga sel ajal oli Rüütli ise ka selles rollis õppija. See asjaolu oli oluline. Tohvri sõnul on õige aeg väravavahitarkuste omandamiseks 11. ja 16. eluaasta vahel. Kui siis õigeid oskusi selgeks ei õpi, käib edaspidi ümberõppimine, mis on raskem.

“Parima praktika ja teooria sain 1997. aastal Rootsis, kui läksin Visby IF Gutesse,” selgitab Tohver, kes võeti sinna laenule nädalase prooviaja põhjal. “Rootsis sain esimest korda paika kätte ja jalgade asendid. Sain mängida matši-

des, kus pall käis ühe värava alt teise alla ja mina sain mängu sekkuda. Sain seal eneseusu tagasi.”

Laenuleping lõppes ja Tohver tuli Eestisse tagasi vastakate tunnetega: ühest küljest tahtnuks jääda, teisalt ootasid Floraga ees Euroopa klubide karikamängud ja armeekohustus. Aastatel 2001–2004 mängis Tohver profina Hõnefossis. Need olid head aastad ja

Mängiti täistribüünidele ja Pärnule

Pärnu oli läinud sajandi seitsme- ja kaheksakümnendatel vastupidi ülejäänud Eestile jalgpallilinn, vähemalt nii kinnitavad pärnakatest jalgpallurid ise, Tohver nende seas.

“Käisin jalgpalli vaatamas esimesest klassist saadik, ise läksin, vanemad mind ei tassunud,” toonitab Tohver. “Staadionil oli alati hea atmosfäär ja palju rahvast. Omadele elati maruliselt kaasa. Arvan, et ei eksi, kui väidan, et kohtunike vile kaldus Pärnus kohati omade poole, et publikut mitte välja vihastada. Linnale oli see väga tähtis ala, algusest peale tundsin, et ma ei mängi endale, vaid teistele. See polnud tühjade tribüünide ala. See oli mängimine Pärnule, mis oli suur asi.”

eestlane tundis end sõiduvees. Sealtmaalt on tal suus ka norra keel, mida ei luba unustada ärikontaktid norralastega. Koondisega oli selleks ajaks lõpparve tehtud: 24 koondisemängust oli vaid viimane valikmäng: 1 : 0 võidumäng Kadriorus MM-konkurentsis Andorra vastu.

Töö aitas karjääri lõpetamise üle elada

Koondise puhul kahetseb Tohver rohkeid kaotusi ja seda, et suurelt jalgpallirahvalt jäi skalp võtmata. Koduses 2 : 2 viigis Egiptuse vastu mängiti maha kaheväravaline eduseis. Tagantjärele arvab Tohver, et koondises oli puudu liidrinateurist ja sportlikust nahaalsusest.

“Karjääri lõpetasin kibestunult, sest ma ei saanud Norras piisavalt mänguaega,” tunnistab ta. “Õnneks töö päästis, võttis mu vaba aja, hoidis meeled elevil ja mul polnud aega leinata. Üleminek kujunes tänu sellele kergeks.”

Tohver pillab jutuajamise käigus mitu korda, et on jalgpalliinimene ikka edasi, kuigi hetkel veidi kõrvale jäänud. Ütleb, et tuleb tagasi siis, kui tunneb, et aeg on küps, ja teeb seda kas mänedžeri või sponsorina. Tihedaim side jalgpalliga on tal aga III liigas palliva JK Retro kaudu, mille juhtimise ta on üle võtnud ja mis on andnud väga positiivseid emotsioone. ■

A J A K I R I **sport**

Telli ajakiri Sport
superhinnaga -
6 kuud **vaid**

9.99

Vaata siit: www.tellimine.ee/sport-heahind

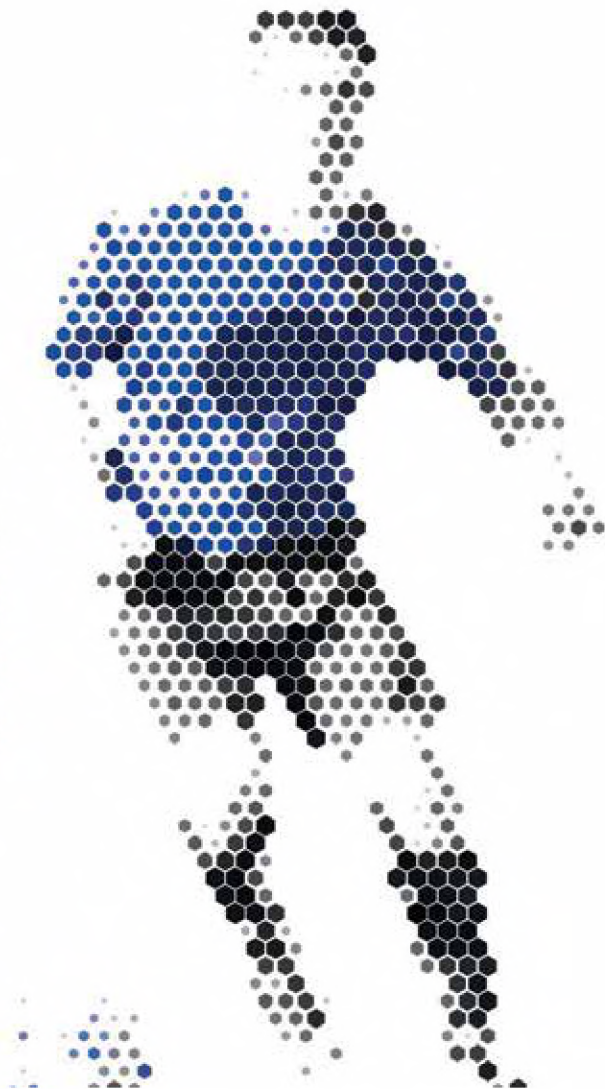
Kõik spordist - kasulikud nõuanded,
põnevad intervjuud ja sütitavad artiklid!

100 GAMES IN ONE DAY.

100games.eu

Kuidas soomlastele säru teha

Olgu sul vanust 15, 25 või 75 aastat – kui sa vaatad A. Le Coq Arenal konkurentide kaitseliinile peavalu valmistavat Kostja Vassiljevit ja unistad samamoodi oma riigi esindamisest, siis sel suvel on sul oivaline võimalus lasta valla oma sisemine Ragnar, Karol, Konstantin või hoopiski Henrik ning näidata soomlastele uut ja vana. Oled huvitatud? Siin on kõik, mida sa teadma pead.

SIIM KERA

Mis? Eesti-Soome 100+ maavõistlus. Oletame, et sa elad aadressil Vutivõluri 11 ning sa tahaksid oma naabritega paremini tutvavaks saada. Pane kokku oma trepikoja suurimatest ässadest koosnev tiim, registreeru lehel 100games.eu ning jää üle lahe vastaseid ootama. Või kui sa juba taod palli mõnes kõrgema või madalama liiga klubis, siis mobiliseeri oma kaaslased. Või tee sama, kui töötad mõnes lähedas firmas või kuulud *cool*i organisatsiooni. Suvisel üritusel parim omadus on see, et kõik võivad osa võtta: poisid, tüdrukud, vanad, noored, harrastajad, professionaalid, saali- ja rannajalgpallurid. Kellelegi ei panda kätt ette. Teiste hulgas võtavad omavahel mõõtu näiteks kahe riigi näitlejad, arstid, politseitöötajad, fännikoondised jpm. Asja idu on lihtne – iga Eesti võistkond mängib eeldatavalt oma tasemega võrdse Soome satsiga. Võitja teenib oma riigile punkti juurde ning lõpuks selgub, millised soomeugrilased on jalgpallis osavamad.

“See on rahva võimalus olla osa Eesti

2013. aastal Eesti ametivendadega kohtudes tähistas Soome näitlejate liit oma 100. sünnipäeva. Foto: Vesa Petteri Asikainen

koondisest ning anda oma panus Eesti võitu,” kommenteerib projekti eestvedaja Juss Tamming. “Ühtlasi soodustab selline projekt Eesti ja Soome tiimide omavahelist sõbrunemist ning suurendab tulevasi koostöövõimalusi.”

Oleks ilus osaleda. Pühitsevad ju soomlased sel aastal oma riigi 100 aasta juubelit ning meid ootavad samad pidustused ees järgmisel aastal. Sulnis on tähistada vutiga. Kui sentimentaalsus sind võistkonda registreerima ei meelitanud, siis võta teadmiseks, et maavõistluse patroonid on **Mart Poom ja Jari Litmanen**. Ehk üritusel on Londoni Arsenalis ja FC Barcelonas mänginud meeste garantiil!

Millal? Laupäev, 10. juuni. Oivaline võimalus kerge trenni ja soomlastele sauna kütmisega end suiseks ajaks supelvormi ajada.

Kus? Eestis ja Soomes. Eestis toimuvad mängud üle kogu riigi, transpordivaeva vähendamiseks mängitakse Soomes 200 kilomeetri raadiuses Helsingist. See muidugi ei tähenda, et

näiteks Rovaniemi legendaarne nimega klubi FC Santa Claus prallest kõrvale jäetakse. Kui nad tahavad osaleda, peavad nad lihtsalt saaniga Lõuna-Soome või Eestisse sõitma.

Kes otsustab, kellega ja kus mängitakse? Registreerimine on paindlik. Kui sinu sõpruskonnal või klubil on head suhted mõne Soome võistkonnaga, siis saad seda ilusti teada anda ning seda võetakse vastasseise moodustades arvesse. Kui sa tõesti ei tea ühtegi soomlast, siis ei tasu samuti muretseda. Pane end kirja ning vastaseta sa kindlasti ei jää. Samamoodi saab ankeedil märkida, kas võistkond soovib mängida kodus või võõrsil, ning kogu infot arvestades paneb projekti töörühm kokku kõigile sobivad heitlused. Oma osalemist saab kinnitada 31. märtsini, pärast seda hakatakse paare sobitama.

Mida mina tegema pean? Kui vastasseisud on teada, peab koduvõistkond otsima väljaku, kus konkurente võõrustada. Kuna kõik matšid toimuvad vastavalt konkreetse liiga või vanuseklassi tingi-

Jalgpall näitlejate jalgade ees

Sellist pealkirja said nautida 1935. aasta 28. mai ajalehe Postimees lugejad. Päev varem olid Kadrioru staadionil esimest korda ajaloos mõõgad ristanud Estonia ja Soome rahvusteatri näitlejad. Publikuhuvi oli meeletu.

“Ebatavaline oli huvi ka selle võistluse vastu, kuna staadioni tribüünidele kogunes nii suur rahvahulk, mille sarnast harilikult ainult maavõistlustel näha saab,” kirjutati Postimehes.

Etendusartistide vutivõistlus oli toona hoopis teistsugune ja show-rikkam kui praegu. Nimelt olid kõik pallurid kostümeeritud ja rollides: näiteks Paul Pinna mängis Napoleoni ja Nikolai Suursööt kehastas Faustist tuntud Mefistot.

Eesti ja Soome näitlejate teise maailmasõja puhkemise tõttu kadunud jalgpallitraditsioon taastati 1993. aastal. Viimati palliti omavahel kaks aastat tagasi ning seekord selgitatakse võitja Eesti–Soome 100+ maavõistluse raames. Ürituse pidulikkus passib eriti hästi Eesti Näitlejate Liidule, kes tähistab tänavu samuti oma 100 aasta juubelit. Liidu esimees Gert Raudsep sõnab, et nemad olid kohe nõus maavõistlusest osa võtma.

“Meil ei olnud sellega mingit küsimustki,” ütleb ta. “Meie enda sünnipäev sobitub sümboolselt väga hästi kahe riigi juubelisse. Eks me saame tänu sellele üritusele matšile ka suuremat tähelepanu. Kui vanasti oli niisama toksimist rohkem, siis nüüd on need mängud väga sportlikuks läinud. Asi on tõsine ja kõik mängivad elu eest.”

Taasiseseisvunud vastasseisudes on Eesti Soomet võitnud vaid korra, aastal 2003. Meeskonna koosseis on hetkel veel lahtine, kuid viimastel aastatel on teiste seas näitlejate au esindanud näiteks Jaak Prints, Tarvo Krall, Tambet Tuisk, Rasmus Kaljuri, Juss Haasma, Mikk Jürjens, Uku Uusberg jpt.

Aeg näidata, et oleme jalgpallimaa

Kui jaanuari alguses oli end Eesti–Soome 100+ maavõistlusele kirja pannud 119 tiimi, siis naiskonnad moodustasid sellest arvust vaid käputäie. Üks, kes otsustas kärmelt üritusest osa võtta, oli FC ERR. 2012. aastal rahvusringhäälingu töötajatest moodustatud sats võitis mullu naiste rahvalliigas auväärse hõbemedali! Klubile on nõu ja soovitusi andnud endine koondislane Raivo Nõmmik ja naiskonna talisman on Ragnar Klavani autogrammiga mänguvalend.

“FC ERR on mõnus seltskond naisi, kes peavad lugu heast huumorist, headest sõpradest ja eelkõige heast ja ausast jalgpallist,” lausub võistkonna esindaja, rahvusringhäälingus produtsendina töötav Tiina-Mari Koljak, kes tõdeb, et praeguseks on naiskonna koosseis võrreldes algusajaga oluliselt muutunud. “Maavõistlusel osaleme seepärast, et tegemist on ühe väga toreda ja teistmoodi kingitusega, mida me oma riigile 100. aastapäevaks teha saame. Me saame mängida jalgpalli – mängu, mida me kõik väga armastame – Eesti eest. Me tahame olla, ja olemegi, jalgpallimaa. Väike, aga tubli. Nüüd on aeg seda näidata!”

Vanem vend noorema kukil: Andres Oper 2012. aastal Eesti–Soome Balti turniiri mängul.

Foto: Lembit Peegel

Arstidel vaid üks eesmärk

Samamoodi nagu näitlejad üritavad soomlastelt võitu noppida arstid. Neil küll puudub aastatevanune komme põhjanaabritest ametivendadega vutiplatsil parim selgitada, kuid kahel korral on vastamisi mindud Itaalia doktoritega – 2010. aastal mängiti Tallinnas 1 : 1, aasta hiljem kaotati Modenas tulemusega 0 : 6. Arstide tiimi aitas seekord moodustada Sander Kütner, kel on silme ees selge eesmärk.

“Soomlastele tahame kindlasti ära teha,” ütleb PERHi kirurg. “Plaani me enne võistlust treenida ja üritame mehed vormi saada. Igasugused ühisüritused on meie jaoks liitvad ning on mõnus, kui saame haiglast väljas midagi koos teha. Oleme mõelnud, et võiks regulaarselt jalkat mängida, aga sellest pole seni midagi välja tulnud. On väga teretulnud, et selline üritus korraldatakse.”

Kes platsile jooksevad, on praegu raske öelda, kuid tõenäoline on, et soomlased saavad tunda Eesti koondise meedikku Kaspar Rõivasest ja oskuseid, ning Kütneril on kindel plaan kutsuda võistkonda kunagine tippväravaht Tõnu Vanakesa, kes ka Itaalia tohtrite vastu võidelnud.

mustele, siis tuleb pühkida peast mõte, et otsin kaks sõpra ja lähen suvalisele põllule soomlaste vastu kolm kolmele pallima. Kodulehelt 100games.eu leiab võistluste juhendi, kus on täpselt kirjas, mitu mängijat peab nimekirjas ja platsil olema ning mis mõõtudega risküliku peal mängida tohib. Kõige paindlikumad on reeglid rahvaliiga võistlustel ja projektipõhistel madistamistel. Kohtunikud paneb välja selle riigi alaliit, kus konkreetne mäng toimub.

Ma tahaks satsiga Soome minna, kuidas üle lahe saab? Projekti partner on Tallink, kelle üle Läänemere liuglevad laevad pakuvad ürituses osalejatele soodushinnaga pileteid nii 10. juunil kui ka võistlusele eelneval ja järgneval päeval. See muidugi tähendab, et kõigil, kes ei käinud kunagi telesaates “Reisile sinuga” ega võitnud sealt külastust Serena veeparki, on nüüd vahva võimalus Espoo külje all kümmelda. Miks mitte äsada kaks kärbest ühe hoobiga ja peale jalgpalli tutvuda ka soomlaste turis-

miobjektide ja vaatamisväärsustega? Täpsema info Tallinki hea pakkumise kohta leiab aadressilt 100games.eu.

Kas ma staare näen? Eesti–Soome 100+ maavõistlus on eelkõige pidupäev harrastusjalgpalluritele ja vutti mängivatele sõpruskondadele, kuigi ilmselt võtavad suurüritusest osa ka mõned tippklubid. Neile teeb olukorra keeruliseks tõik, et 10. juuni jääb koondisepausi aega. See aga ei tähenda, et suured nimed nägemata jääks. Päeva üheks intrigeerivaimaks vastasseisuks töötab kujuneda Soomes peetav legendide mäng, kus jooksevad platsile meie ja põhjanaabrite aegade suurimad koondisestariid.

Lüga pikk tekst, ma ei viitsinud lugeda. Tahad esindada Eestit? Tahad mängida soomlastega jalgpalli? Mine enne 31. märtsi aadressile 100games.eu, pane kirja oma tiim/firma/organisatsioon/sõpruskond ja eelistus, kus sa 10. juunil pallida soovid. Tehtud? Jää ootama, sinuga võetakse ühendust. ■

Inna Zlidnis

täitis sümbolises koosseisus oma ammuse unistuse

Ungaris kulda ja karda võitev Inna Zlidnis valiti möödunud aasta Eesti parimaks naisjalgpalluriks. Sel puhul pani ta Jalka jaoks kokku oma sümbolise koosseisu, mille kõige põletavam küsimus on otse loomulikult see, kas keskkaitse moodustavad abielupaar Zlidnis-Morozov. Kaitsemängijana pööras Zlidnis eriti palju tähelepanu just tagumisele neljale.

“Mulle meeldib jalgpall, kus kaitsjatel on rünnakul oluline roll,” kommenteerib naine oma vutifilosoofiat. “Samas sümpatiseerivad ka kaitsjad, kes saavad eeskujulikult hakkama vastaste neutraliseerimisega. Minu unistuste koosseisus on ideaalne balanss, kus on nii kaljukindlaid kui ka ründavaid kaitsjad.”

Manuel Neuer:

Kuna minu koosseis on väga ründav, siis peab valima väravavahi, kes väga hästi jalgaodega mängib, mängu loeb ja kaitsjaid julgustab. Neuer on selle poolest üks maailma parimaid.

Marcelo:

Võistkonnas peab alati olema vähemalt üks vasakujalgne mängija. Ta on väga hea tehnikaga jalgpallur, kes on kindel kaitsefaasis ja väsimatu rünnakul. Ma arvan, et koostöö vasakul äärel Marcelo ja Vlada Kubassova vahel tekitab vastastele suurt peavalu.

Inna Zlidnis / Igor Morozov:

Igoriga koos mängimine on alati mu suur unistus olnud ja *dream team* on selleks väga õige koht. Meil on kahe peale suhteliselt suur kogemus, kokku umbes 90 koondisemängu. Oleme perfektse koostöö ja üksteise mõistmisega keskkaitsepaar. Igor on minu jaoks väga loogiline valik, sest tean, kui kohusetundlik ja püüdlik ta on. Kui peaksin endale mängupartnerit valima, oleks tema alati minu esimene valik, sest usaldan teda ilmtingimata. Minu tarkade nõuannete ja mängulugemisega ning tema korraldusoskuse ja hea pika sööduga saaksime kindlasti kahekesi taga nulli hoida, mängu organiseerida ja rünnakuid alustada.

Sergio Ramos:

Mulle imponeerib väga tema mängustiil. On nii-öelda tänapäevane kaitsja, kes on tugev kaitses, aga ohtlik ka rünnakutel ja standardolukordades. Tema tahtejõud on lausa nakkav.

Pepe:

Vastutab võistkonna jõulisuse eest. On kompromissitu võitleja ja pitbull kaitsefaasis. Kas ta on risk? Kindlasti on, aga tiimis peab olema keegi, kes paneb oma pilguga vastase jalad värisema.

Konstantin Vassiljev:

Meeskonna aju. Väljakul vaba kunstnik, kes jooksmata ega rapsima ei pea. Loob kogenud mängijana väravaolukordi. Nii

lihtne see ongi. Vajaduse korral hakkab Usaini peale diagonaalsööte andma. See on suur vastutus, aga olen kindel, et Kostja saab sellega ilusti hakkama.

Zinedine Zidane:

Sellist legendi oleks raske oma valikust välja jätta. Eeskujulik liider. Minule tõeline fenomen, kes hoidis tervet keskvälja oma valduses.

Vlada Kubassova:

Vlada on mu hea sõber ja ma tahan väga, et ta nimi oleks Jalkas! See pole muidugi ainuke põhjus, miks ta minu valikus on. Tal on tehnika paigas, füüsis hea ja võitlusvaimu ka. Tema pärast ei pea ma üldse muretsema, Zlatan tuleb alati appi, kui vaja.

Zlatan Ibrahimovic:

Jalgpall on esiteks ikkagi mäng ning ma arvan, et Zlatan naudib seda täiega. Ta üritab olla parim, ta on hasartne ja tahab pealtvaatajatele *show'd* pakkuda. Oma hea huumorimeelega on ta väga karismaatiline isik, seepärast hakkab ta minu võistkonnas vastutama pressiga suhtlemise eest. Tema väljaütlemised on legendaarsed.

Usain Bolt:

Tehnikat on minu tiimis küllaga. On vaja kedagi, kes jaksaks joosta. Palju. Kiiresti. Ta on *box-to-box*-mängija ning kriisiolukorras hakkame talle jooksu peale palle laduma ja lootma, et tema ainuke tugev külg toob meile kasu. Kui kõik kaitsjad tormavad rünnakule, on tema see, kes peab kontrarünnakuid klaarima. Selline omalaadne jokker. ■

5 TALVIST SOOVITUST JALGPALLURILE

EESTI JALGPALLI LIIDU SPORDITOIDU PARTNER SCIENCE IN SPORT (SIS) ANNAB NÄPUNÄITED, KUIDAS PÜSIDA TALVISEL ETTEVALMISTUSPERIOODIL TERVE NING ET JAGUKS JÕUDU JA ENERGIAT.

Foto: Rasmus Kooskora

JOO PIISAVALT

Talvel võib kaotada trennis vedelikku isegi rohkem kui suvel. Joo kuni 1 L vedelikku tunnis. Ideaalne spordijook sisaldab kaltsiumi, magneesiumi ja naatriumi. Lisa SIS GO Hydro joogitablett veepudelisse.

KOFEIIN

Pika trenni lõpupoole või Taliturniiri poolajapausil ergutab kofeiiniga energia-geel. See aitab organismil jõuvarusid mobiliseerida.

C-VITAMIIN

Meie kliimavöötmes on organism talvekuudel D- ja C-vitamiini defitsiidis.

D-vitamiin kaitseb kroonilise väsimuse sündroomi eest. C-vitamiin aitab ennetada haiguseid. Lisa pärast trenni/õhtusööki veepudelisse SIS Immune joogitablett.

ENERGIA

Sisetingimustes treenides sobib spordijook, mis ei sisaldaks suhkrut ning annaks energiat pikemaks ajaks. SIS GO Electrolyte jooki kasutab enamuse Eesti tippklubidest. Kui vajad kiiret energiasüsti, sobib SIS GO energiageel. Geel on isotooniline - ei pea kartma kõhuprobleeme.

KIIRE TAASTUMINE

Talvel on külmetumise ja vigastuste oht suurem. Nõrgestatud organism vajab pärast trenni kiiret kosutust. Intensiivse treeningu järel sobib valguga taastusjook SIS RECO Rapid Recovery. Lihastreeningu järel eelista puhast valgupulbrit WHEY Protein. Parim "taastumisaken" on 30 minuti jooksul pärast trenni.

Science in Sport pakkumised leiad: www.geelijaam.ee

DELE ALLI

Inglismaa
Londoni Tottenham Hotspur

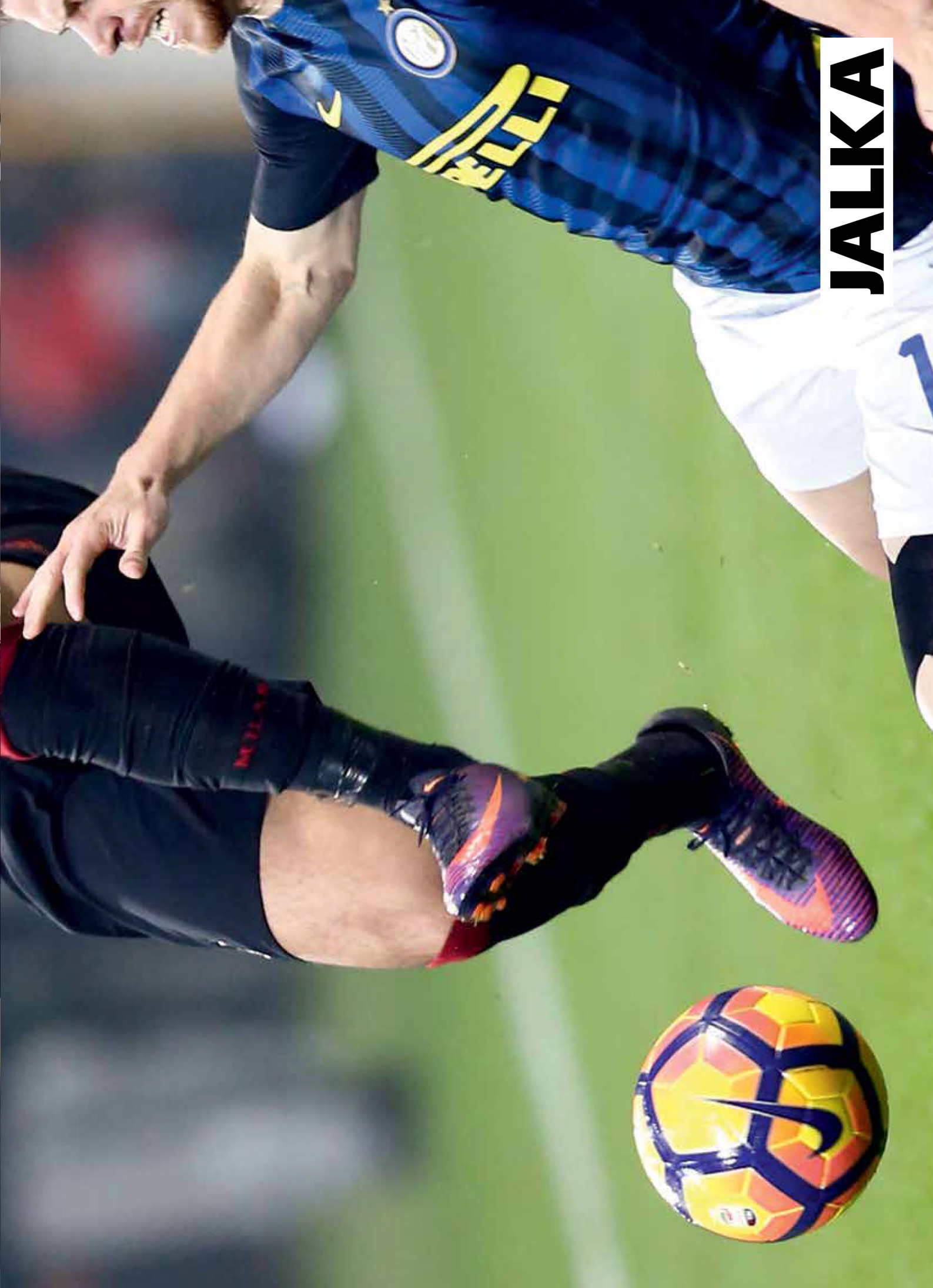
JALKA

SUSO

Hispaania
AC Milan

JALKA

BRENT LEPISTU

Tallinna FC Flora

JALKA

MARCELO

Brasília

Madridi Real

JALKA

36 inimest
oli Eston
Villa
reisigrupi
suurus.

5 päeva
veedeti
Rumeenias
vuti ja
vaatamis-
väärsuste
keskel.

2 telefoni
kadus
retklemise
käigus
jäljetult.

Viimased käitlemised enne suurt matši. Eston Villa punases.
Fotod: Erakogu

Kuidas Meistrite liiga kohtunik Eston Villa mängu vilistas

Madalama liiga klubi Tallinna FC Eston Villa seikles oktoobris koos priske seltskonnaga Rumeenias. Miks? Mida tehti ja keda nähti? Millega meelitati oma mängu vilistama Euroopa tippkohtunik?

SIIM KERA

Eelmise aasta 13. november. Brüsselis jooksevad meie poolt vaadates üsnagi traumeerivaks kogemuseks kujunenud mängus platsile Belgia ja Eesti koondis. Vile suus, lidub platsil edasi-tagasi üks Rumeenia hinnatumaid vutikohtunikke Alexandru Tudor. Vähesed teavad, et see Meistrite liiga kogemusega õigusemõistja valvas täpipealt kuu aega varem – 13. oktoobril – samuti eestlaste mängu. Millist? Otse loomulikult Bukarestis peetud gigantide heitlust, kus kohalik IV liiga klubi Athletico Floreasca alistas sõpruskohtumises Eesti III liiga satsi Tallinna FC Eston Villa tulemusega 5 : 4!

2011. aastal ka Modenas peetud Itaalia–Eesti matši vilistanud rumeenla-

ne sattus Eston Villa mängule õigust mõistma üsna juhuslikult. Nimelt oli ta tuttava Floreasca palluriga jutustades matšist teada saanud ning pärinud: “Hmm, aga kas teil kohtunikku on vaja?” Oli.

Eston Villa rumeenlane Bogdan Ionescu (35), kes reisi ja mängu korraldas, sõnas, et mängu eest tasuks pudeli Vana Tallinna saanud Tudori tegutsemise oli muljetavaldav.

“Rumeenia meedia räägib, et ta on väga karm, aga tegelikult oli ta üliarahulik ning hoidis kõike kontrolli all,” ütles mees. “Ta suhtles mõlema meeskonna mängijatega ning oli väga humoorikas, näiteks naljatles, et pole mõtet maha kukkuda, sest meil pole platsi kõrval

Kaks rumeenlast koos: vasakul hinnatud kohtunik Alexandru Tudor, paremal Eston Villa Bogdan Ionescu.

kiirabi. Talle oli see mäng väga hea treening.”

Meeleoluka matšiga jäid rahule kõik osapooled. Floreasca poolkaitsja Toma Nicolau ütles Jalkale, et neil oli väga hea meel eestlasi võõrustada ning loodetavasti kohtutakse tulevikus taas.

“Eston Villas oli palju kvaliteeti ja ausat mängu,” lausus poolkaitsja. “Meil oli väga lõbus ning selgus, et Eesti jalgpallikultuur on sama hea kui Rume-

Mängueelsel õhtul said kaks tiimi kokku uhkes restoranis.

Rumeenia veepallur Eesti rahvaliigas

Varem ka näiteks Helsingis ja Itaalias elanud Bogdan Ionescu kolis Eestisse 2013. aasta septembris ja töötab Euroopa Liidu heaks. Seni Eston Villat vaid rahvaliigas aidanud rumeenlane on vutti tagunud lapsest saati, kuid eriti kõva käpp on ta veepallis. Omal ajal mängis ta Rumeenia noortekoondises, kuid spordi ja hariduse vastasseisus jäi lõpuks peale viimane. Veel enne suurt valikut tuli ta Bukaresti Rapidiga juunioride seas lausa Rumeenia meistriks, tema auhinna-kappi mahub ka hõbe- ja pronksmedaleid. Üsnagi kummaline on see, et kui veepolos toetab Ionescu Rapidit, siis jalgpallis Rapidit vihavaenlast Bukaresti Steaumat.

“Ma olen tegelikult Steauma naabrustest pärit ning olen palju nende mängudel käinud,” kommenteeris mees veidrat situatsiooni.

Eestiski hoiab Ionescu end veepalliga vormis ja käib siinmail unustuse hõlma vajunud ala veteranidega koos supluspolot harrastamas: “Eks see ole nagu haigus, raske on veepallist lahti lasta.”

Otsitakse uut verd

Mullu panid Eston Villa mehed Eesti meistrivõistlustele välja kaks tiimi. Esindusvõistkonna laeks jäi III liiga põhja tsooni kuues koht, duubel leppis IV liiga põhja/lääne piirkonna üheksanda positsiooniga. Kel soov liituda tiimiga, kus aegade jooksul pallinud ka näiteks Guatemala, Ungari, Hispaania, Itaalia, Kreeka jpm mängijad, võtku klubiga ühendust. 2017. aastal on meeste juhendajaks endine FC Flora esindusnaiskonna boss Richard Barnwell, kes võttis teatepulga üle pikalt klubi eesotsas olnud, praeguselt Tabasalu JK noortetreenerilt Mati Parilt.

nias. Loodetavasti kohtuvad varsti meie koondised, siis on taas hea hetk meie sõpruskohtumist meenutada.”

Eksootiline Rumeenia

Kui varem on Eston Villa pallinud näiteks Riias, Stockholmis ja Londonis, siis nüüd oli üle kolme aasta tagasi Eestisse kolinud Ionescu eestvedamisel aeg tema kodumaad külastada. Juba jaanuarist saati planeeritud reisist võttis osa koguni 36 inimest, peale mängijate ka mõned fännid ja toetajad. Kuigi algne eesmärk reisida tsarterlennukiga jäi napilt saavutamata, oli ringsõit siiski uhke ja glamurne. Bukaresti lennujaamas oli tiimil vastas 52kohaline buss, mille külgedel ilutses Eston Villa logo ning mis viis mehed hotelli puhkama. 12.–16. oktoobrini kestnud reisil jõuti peale pidulike õhtusöökide pidamise vastasmeeskonnaga näha ka Rumeenia suurimaid vaatamisväärsusi. Nii külastati kurikuulsat Brani ehk Dracula lossi ja Rumeenia parlamendihoonet ehk Ceausescu paleed. Riigi kommunistliku liidri algatusel ehitatud hoone on üks maailma suuremaid. Eston Villa juhatuse liige Raivar Vaher (35) ei suutnud meie kohtumisel oma imestust varjata.

“Me olime seal neli tundi ning giid ütles, et me nägime kõigest 2% kogu ehitisest,” kirjeldas üks klubi raudvaradest. “Ma pean tunnistama, et ma ei teadnud enne Rumeenias suurt midagi, nüüd aga tahaks juba tagasi minna. Suur osa mängijatest arvas ilmselt, et Rumeenia on nagu Kasahstan ja kuskil jookseb Borat ringi. Eks ta oli meie jaoks eksootiline koht, aga kõigil oli väga tore.”

Reisi ajal kogeti ka kohalikku tippvutti. Seda küll üsna pentsikus atmosfääris. Nimelt kohtusid meistriliigas omavahel Giurgiu Astra ja Chiajna Concordia. Kuna tegemist oli Astra kodumänguga, mis toimus nende tavapärase koduväljaku asemel hoopiski Bukaresti Dinamo staadionil, oli pealtvaatajaid ääretult vähe. Vaheri ja Ionescu arvates umbes paarsada, kuid internetist leiab isegi nii väikese numbri nagu 50.

Kõrgliigamatši häälekaimad fännid

“Eston Villa mehed olid seal kõige häälekamad ja me tegime palju müra,” muigab Ionescu. “See oli huvitav kogemus. Mängu kanti ka televisioonis üle ja seepärast oli seal politseinikke, sõdureid ja eriüksuseid rohkem kui pealtvaatajaid.”

Käesoleval aastal planeerivad Eston Villa mehed külastada Portugali, kust on pärit nende mängumees Ricardo Sousa. Vaher tõdes, et säärase väljasõitude iva on lihtsalt grupiga koos lõbusalt aega veeta ning üksteist ka väljaspool vutiplatsi tundma õppida. Eks Eston Villa olegi tuntud oma põnevate aktsioonide pärast. Nii on tehtud oma mängudest

UHKE VASTUVÖTT

Bukaresti lennujaamas oli tiimil vastas 52kohaline buss, mille külgedel ilutses Eston Villa logo ning mis viis mehed hotelli puhkama.

otseülekandeid nii tavakaamerate kui ka droonide abil, lisaks peeti mulluse hooaja avapidu Sõpruse kinos, kust ei puudunud Mart Poom ega klubi endine mängija ja treener Argo Arbeiter.

“Me tahame kõigile näidata, et me pole lihtsalt kamp mehi, kes mängivad jalgpalli, vaid meile meeldib koos erinevaid üritusi korraldada,” ütles Vaher lõpetuseks. ■

24. - 26. märts LILLEKÜLAS AMSTERDAM AJAXI KEVADLAAGER 2017

VIIMASED KOHAD!

Laagri
maksumus

230.-

Laagri kava

tabasalujk.ee/ajaxi-kevadlaager-2017

/ajaxilaager

Meie ettevõtmisi toetavad

Amsterdam Ajaxi laagri korraldab JK Tabasalu

Kodune väike piiga, kellega ehk kunagi saab söötu lükata.

Foto: erakogu

Dagmar Hekki

imelise põhjusega pausil

JK Tuleviku ja Suure-Jaani Unitedi Ühisnaiskonna mullu II liiga võiduni aidanud treener Dagmar Hekki kasvatab kodus pisitütart ja kinnitab, et mängija- ja treenerikarjäär jätkub kindlasti. Jalkale jutustab ta oma elust, arusaamadest ja valikutest.

INDREK SCHWEDE

Põlva Lootose hingekirjas olev Dagmar Hekki sai eelmisel aastal vähe oma naiskonda aidata, sest ootas last. Peatahelepanu läks Põlva naiskonna duubli JK Tuleviku ja Suure-Jaani Unitedi Ühisnaiskonna juhendamisele: tasuks võit II liigas. Peale selle oli Dagmar Hekki kuni mulluse sügiseni Kalmetu kooli kehalise kasvatuse ja tantsu õpetaja ning rahvatantsuringi juhendaja. Oma suhtest jalgpalli ja spordiga räägib Harglast pärit Dagmar alljärgnevalt.

Kooliaeg möödus sportides ja tantsides

Spordi juurde sattusin nagu paljud teisedki spordiinimesed – mind määrgati. Esmalt märkas kehalise kasvatuse õpetaja, kes saatis võistlustele, 6. klassis märkas kergejõustikutreener, kes Valga linna trenni kutsus. Treenisin muuseas koos odaviskaja Magnus Kirdiga Raimond Lutsu käe all ning alad olid visked, heited ja keskmaajooks.

Olin 8. klassis, kui käisime võistkonnaga maakonna jalgpallimeistrivõistlustel, mille järel uuris treener poiste käest, kas Hargla kooli tüdrukud trennis ei tahaks käia. Loomulikult me tahtsime ja trenni ka läksime.

Raske oli enda aega treeningute vahel jagada, kui arvestada, et pidin 35 kilomeetrit bussiga Valka sõitma ja pärast koju, lisaks olid mul tantsutrennid ning millalgi pidin ka õppima. Kolmandast klassist kuni üheksanda klassini tantsisin võistlustantsu, kümme aastat kantritantsu ja alates algklassidest peaaegu

tänapäevani olen rahvatantsu sees olnud.

Jäi kuidagi nii, et jalgpalliga tegelesin keskkooli lõpuni, nii palju, kui kergejõustikust aega üle jäi. Kergejõustikust oli keeruline puududa, sest treeneriks oli kooli direktor ja puudumisele järgneval päeval pidin talle kohe aru andma, miks mind trennis polnud. Ühel korral kasutasin vabandusena halba ilma. Ütlesin, et olin kindel, et nii suure lumesajuga me nagunii ketast ei heida. Tema vastas, et võistlustel võib ka selline ilm olla – millega oligi kõik öeldud. Seda lauset kasutan ise nüüd kogu aeg, kui keegi üritab ilma taha pügeda (*naerab – toim.*).

Jalgpalli juures võlus seltskond

Kergejõustikus oli küll tore, aga seal olin ju alati nii-öelda üks. Jalgpall tähendab suhtlemist, teistega arvestamist, koostööd ja palju uusi tutvavaid. See mäng on toonud minu tutvusringkonda väga palju äärmiselt toredaid inimesi.

Kõhklusi ei tekkinud mul jalgpalli suhtes kunagi. Olen seda mängu kogu aeg armastanud. Küll aga olid kõhklused pereliikmetel ja mõnel sõbral, kes arvasid, et ühe tüdruku jalad ei peaks nikaid täis olema ja varbaküüned võiks ka ikka rohkem peal olla kui igakuiselt vahetuda (*naerab – toim.*).

Hüpe II liigast meistriliigasse

Meistriliigasse jõudsin pärast seda, kui minu klubi Valga Warrior kohtus Põlva Lootosega. Olin Warrioris juba noorena, aga see oli naisteklasi mäng. Pärast mängu küsis Indrek Käo, kas

ma ei soovi Põlvasse mängima minna.

Ilma kahtlusteta olin nõus. Algas oli raske, sest teisest liigast meistriliigasse oli päris suur hüpe, aga võistkond oli abivalmis ja sõbralik. Põlva nimekirjas olen tänapäevani. Kui 2014. aastal mängisin 14 mängu ja 2015. aastal 30 mängu, siis eelmisel aastal sain mänguminuteid vaid 61. Terve hooaja tegutsesin ainult Tuleviku naiskonna treenerina.

Tagantjärele on loomulikult kahju, et trennidesse varem ei sattunud. Kahju on, et kergejõustikutreenerit ei kuulanud ja asjale rohkem ei pühendunud, ning kahju on, et tol ajal polnud jalgpallitreeningud lähimas klubis korrapärased ja peamiselt käidi ainult võistlustel. Samas usun sellesse, et asjad lähevad nii, nagu peavad. Ju siis pidi ka seekord täpselt nii olema ning igatahes ja täiesti kindlasti olen enda elu ja valikutega rahul.

Imeline põhjus pausiks

Mu mängijakarjäär sai väikese pausi imelisel põhjusel. Nimelt on mul alates 1. detsembrist kodus pisike piiga, keda kasvatada, armastada ja õpetada, ning loodetavasti saab kunagi temaga koos jalakamurul söötu lükata. Karjäär mängijana ja treenerina aga jätkub kohe kindlasti!

Mängijana pole ma palliga päris sõbraks saanudki – selles mõttes, et ega ta mulle väga kuuletuda taha. Selleks on vaja palju individuaalselt treenida. Mulle aga pole kunagi üksinda kõksimine ja trikitamine meeldinud. Teoorias olen ma kindlasti tugevam kui praktikas, sellest ilmselgelt ka õpetaja ja treeneri amet!

Dagmar Hekki Tartu Fauna särgis palli vedamas.

Foto: erakogu

Halb eeskuju suunas ametivalikul

Ega mul polnud plaani saada õpetajaks. Mind huvitas metsandus ja juuksuritöö. Aga keskkoolis oli mul kehalise kasvatusõpetaja, kes peale pargis jooksmise ei suutnud suurt miskit välja mõelda, seetõttu küsisingi üsna tihti, kas võin poistega jalkat mängima minna. Ta lubas alati.

Elukutse valikul said määravaks just need kolm aastat keskkoolis, kus nägin, kuidas üks ametist tüdinud õpetaja lasi talendikad noored raisku ja tekitas lastes spordi vastu pigem viha kui huvi. Kujutasin täpselt ette, milline õpetaja mina olla tahaks, ja peale keskkooli alustasingi õpinguid kehakultuuri vallas. Praegu võin julgelt öelda, et vastan enda tollasele kujutlusele. Lapsed armastavad kehalist kasvatust, liikumist ja sporti ja nii mõnigi õpilane on leidnud tee trenni. Heaks eeskujuks on mulle sellel alal olnud põhikooliaegne õpetaja Urve Naha.

Tartu ülikoolis õpetajaks

Ülikoolis õppisin kehakultuuri teaduskonnas kehalise kasvatusõpetaja ja spordierialal. Seal tutvusin ka Signy Aarnaga, kes on sellest ajast saadik minu lemmiknaishalgpallur. Ta on püüdlik, sihikindel, sõbralik, hooliv ja vaoshoitud. Ülikooli ajal mängisin jalgpalli ka Fauna eest. See klubi oli tõeliselt hea leid õpingute kõrvale.

Pea ees vette – treeneriks!

Treeneriks olen üldse saanud juhuse tahtel. Koolitusel sai küll käidud, aga treenerina ei kujutanud end väga ettegi. Käisin õpilastega maakonna meist-

SPORT, TANTS, SÕJANDUS

“Lisaks spordi ja tantsuga tegutsemisele olin nooruses ka aktiivne kodutütar ja tegelesin militaarspordiga,” räägib Dagmar Hekki. “Täiskasvanuna astusin Võru maleva naiskodukaitsele ja tuln paar aastat tagasi üle kaitseliitu, kus sain muu hulgas ka jalgpalli mängida. Militaarvaldkonnas kõidavad mind sõjalis-sportlikud retked ja esmaabi.”

LÕUNA-EESTI FÄNN

“Ma olen tõsine Lõuna-Eesti fänn ja ülimalt õnnelik, et Viljandimaale sattusin – armastan seda kanti,” tunnistab Dagmar Hekki. “Praegu tunnen, et mind ei ole võimalik mitte kuidagi mujale meelitada. Töötamine Tallinnas ja välismaal on kohe kindlasti välistatud. Tunnen end Viljandis väga turvaliselt ja kodusena. Siin on jalgpalli, kultuuri ja liiga palju sõpru, et ära minna.”

rivõistlustel ja selle võistluse ajal tuli üsna mitu inimest minuga vestlema. Iga kord uuriti, kas olen jalgpallur. Algul ei saanud aru, millest selline järeldus, aga lõpuks küsisin ja vastuseks sain, et put-sades kehalise kasvatusõpetaja tekitab sellise kahtluse. Jutud levisid ja ühel korral, kui olin harrastajatega trennis, kuhu oli mind kutsunud mu 9. klassi õpilane, tuli Tuleviku klubi president ja küsis, kas ma ei tahaks naiskonda treenima hakata. Loomulikult olin nõus. Pea ees vette nagu minu puhul ikka.

Treenerikreedo

Kui treenerina alustades ei olnud mul asjast aimugi, puudus kogemus ja nägemus, siis omad põhimõtted selle töö jaoks olid olemas. Minule oli ja on kõige olulisem, et inimene tunneks, et ta saab minuga rääkida ja mind usaldada: julgeb küsida, eksida, arutleda, ettepanekuid teha. See on mul ka enda arvates õnnestunud, aga õige vastuse saaks kasvandikelt küsides.

Teine oluline asi on see, et trennis/tunnis oleks sõbralik õhkkond. Kaaslasti julgustatakse ja toetatakse. Treeningutel aidatakse uutel inimestel kiiresti kohaneda. Arvan, et kui need asjad toimivad, siis on edasi minna lihtsam, ja minu praktika on näidanud, et nii ka on.

Võit on oluline. Kui kaotus, siis väärikas

Üks põhimõte, mis on mind saatnud terve elu ja mida süstin ka oma õpilastesse, on see, et alati on kõige tähtsam võit. Võistlustele peab minema eesmärgiga võita. Kui see aga ei õnnestu, siis tuleb olla väärikas kaotaja ja õppida kogemusest nii palju kui võimalik. Hiljem teha järeldused ja minna reipalt edasi. Loomulikult tuleb ka võitu jahtides jääda alati ausaks ja väärikaks.

Samas pole mul ainueesmärk, et mu õpilased peavad kindlasti jõudma tippjalgpalli. Eesmärk on hoida inimesi spordi ja liikumise juures. Kui on aga talendikamaid, siis neid ma loomulikult julgustan ja toetan. Rõõmustan koos nendega, kui neid märgatakse.

Kalmetu kooli õpetaja

Enne lapsehoolduspuhkusele jäämist töötasin neli aastat Kalmetu koolis kehalise kasvatusõpetajana ning rahvatantsuringi juhendajana. Tulin otse koolipingist ja sama ehmununa asusin tööle nagu treenerinagi. Õpilasi on saja ringis, mis tähendab, et kõik saavad piisavalt tähelepanu.

Kui asusin koolis tööle, arvasid absoluutselt kõik inimesed, kellega rääkinud olen, et nüüd läheb kogu kehalise kasvatusõpetuse mahv jalgpalli peale. Minu plaan oli aga tutvustada lastele erinevaid alasid ja lasta neil nendega tegeleda – võibolla tekib neil mõne ala vastu suurem huvi. Seega oli jalgpall teiste aladega võrdsel pulgal. Aga peab mainima, et enamikule lastele meeldis jalgpalli ikka rohkem mängida (*naerab – toim.*). ■

SUPERKARIKAS 2017

FCI Tallinn VS Tallinna FC Flora

26. veebruar kell 13:00 Sportland Arena

Hooaja avamängu pilet: 3 EUR

LHV jalgpallikaardi ja Jalgpallihaigla liikmekaardiga, 2010 ja hiljem sündinud tasuta!

PEATOETAJA

SUURTOETAJAD

TOETAJAD

MEEDIAPARTNERID

Karl-Romet Nõmm

Talendika puuriluku Karl-Romet Nõmme plussid ja miinused võtavad analüüsida noortekoondiste väravavahtide treener Andrus Lukjanov ja Viljandi Tulevikus kollikipreid juhendav Mati Jürisson.

Mati Jürisson: "Tema kasuks räägib asjaolu, et arenenud on mõlemad pooled – ta on vasakukäeline ja paremajalgne."

Väljakunägemine

Andrus Lukjanov: Hoiab pilku üleval ning leiab jalaga ja käega mänguga käike ettepoole. Kastikontroll tsenderduste eel vajab kindlasti parandamist.

Mati Jürisson: Üldiselt võib rahule jääda, oskab olukordi hinnata ja väljakut näeb, aga näiteks rünnakuid alustades võiks tegutsemine kiirem olla.

Üks ühele olukorrad

Andrus Lukjanov: Julge, teeb ennast suureks. Kindlasti tugev külg, kuid arenemisruumi on just momentide tunnetamises, otsuste langetamises ja distantsi vähendamises.

Mati Jürisson: Piisavalt julge. Ei karda kontakti ja suudab oma pikkust edukalt kasutada, aga vahel jääb puudu ajastusest ja otsustavusest.

Sisu

Andrus Lukjanov: Gabariidid on paigas, läbilöömiseks on vaja sisu. Ta on mänginud Tuleviku eest juba kaks korralikku hooaega, tulnud tagasi vigastuspausidelt ja saavutanud taas hea vormi.

Mati Jürisson: Suhtumine ja eesmärgid on paigas. Tööd teha ei karda, kuulab nõuandeid ja õpetust. Tänu välisklubide juures kogemuste omandamisele teab, mida on vaja tippu jõudmiseks teha.

Väljatulekud

Andrus Lukjanov: On kõvasti stabiilsemaks muutunud. Kõrgeid palle püüab hästi, läbisöõte hinnates tekib veel kõhklusmomente sisse.

Mati Jürisson: Oskab palli alla liikuda ja hüpet täpselt ajastada. Et õhuvõitluses oma eelised täielikult ära kasutada, peab tegutsemine muutuma veel jõulisemaks.

CV

Sündinud: 04.01.1998

Klubi: Viljandi JK Tulevik

Treenerid: Leo Ira, Aivar Lillevere, Kevin Paavo, Mati Jürisson, Marko Lelov, Aiko Orgla, Norbert Hurt, Ruslan Mironov, Jyri Nieminen, Andrus Lukjanov, Jürgen Henn

Tõrjed

Andrus Lukjanov: Üks Karli tugevus. Toob välja palle, mis tunduvad juba sisse minevat. Stabiilsust on juurde vaja. Hooaeg Eesti kõrgliigas näitab, kas kiirema tempo ning tugevate ja täpsete löökide puhul suudab oma taset säilitada või tõsta.

Mati Jürisson: Korralik. Väga hea kõrgemale löödud palle tõrjudes, kus suudab edukalt kasutada oma pikkust.

Parandada tuleb keha lähedale tulevate madalate pallide tõrjumist, jalgade tööd ja liikuvust õigesse tõrjepositsiooni jõudmiseks.

Käega/jalaga mäng

Andrus Lukjanov: Jalaga on alati julgelt mänginud. Söödud maast on head, vasak jalg töötab korralikult. Poolpika ja pika palliga on stabiilsust ja täpsust juurde vaja. Iga sööt peab olema ideega, surve all peab leidma käigud ettepoole.

Mati Jürisson: Käega mäng on väga hea, väljavisked pikad ja täpsed. Jalaga mäng on ebastabiilne ja selle kallal on vaja tööd teha.

Suhtlemine ja juhendamine

Andrus Lukjanov: On suhtlemises palju arenenud. Pärast eksimust või väravat peab väravavaht olema mees, kes ei lase tiimil alla anda. Selles valdkonnas saab Karl veel rohkem vastutust enda õlgadele võtta ja oma mängijatelt rohkem nõuda. Juhendamine on hea.

Mati Jürisson: Juhendab ja suhtleb kõva häälega, annab konkreetset infot, ergutab ja innustab kaasmängijaid.

Reaktsioon

Andrus Lukjanov: Oma pikkuse kohta väga hea reaktsiooniga. On silma paistnud oma kiire reaktsiooni ja heade lähilöögitõrjetega. Pika mehena suudab kiirelt ka küljed maha saada. Kindlasti üks Karli tugevus!

Mati Jürisson: Arvestades tema pikkust on reaktsioon väga hea. Kuigi alati ei suuda aju ja keha koostööd teha, võib teha usumatuid tõrjeid ka lähilöökidest puhul.

Positsioonivalik

Andrus Lukjanov: Üldist Eesti väravavahtide taset arvestades on päris hea, kuid arenemisruumi on veel palju. Ideestik, kuidas paikneda, on olemas, kuid mängudes jääb vahepeal veel "eikellegimaale", mistõttu lüüakse väravaid, mida saaks ära hoida.

Mati Jürisson: Üldiselt hea. On mängus sees ja leiab erinevates situatsioonides õige koha.

Karl-Romet Nõmme valikud

Treenerid on oma arvamuse avaldanud – me teame, milline mängija Karl-Romet Nõmm on. Nüüd uurime veidi tema kui inimese kohta.

Ronaldo või Messi?

Ei fanna väga kumbagi, aga kui vastata tuleb, siis Ronaldo. Mängus vaatan tavaliselt rohkem väravavahtide tegutsemist. Praegu on minu lemmikuks David de Gea. Ta on hea eeskuju, kes läks noorena Manchesteri, kuid ei saanud alguses eriti hakkama. Eksis palju, kuid töötas ennast üles, ning praegu on superhea reaktsiooni ja jalaga mänguga.

Kas oled suur moeguru või pigem riietud nii, nagu endale meeldib?

Pigem nii, et end hästi tunneks. Sellist asja küll pole, et vaatan netist, mis moes, ja siis kannan seda.

Mitu tundi päevas internetis aega veedad?

Oh, hea küsimus (*naerab – toim.*). Päeval otseselt väga ei olegi, siis on trennid ja muud asjad. Öhtul enne magaminekut võibolla kaks-kolm tundi olen. Vaatan, mis päeval toimunud, käin korra uudised läbi, olen sotsiaalmeedias ja räägin sõpradega.

Kas raamat või teater?

Uhuu, oleneb. Kui spordiraamat, siis pigem raamat, aga kui huvitav etendus, siis valiks selle. Ega ma peale sporditeemaliste muidu raamatuid ei loe, nii et ütlen teater. Seal saab ikka paar korda aastas käidud.

Millist parteid sinu tutvusringkond valib?

Osale meeldivad sotsiaaldemokraadid, mõnele Reformierakond või IRL. Ei ole nii, et kõik sama parteid pooldaks, eelistused on laiali. Peres valib ema pool Reformierakonda, mu onu oli kunagi seal. Isa poole kohta ei oska kindlalt öelda.

Kas olümpiamängud on sulle oluline sündmus?

Need alad on huvitavad, kus eestlased võistlevad. Sõudmist vaatasin kõvasti, kergejõustikku ka, kui Kanter heitis. Kui eestlasi ei olnud, siis ei jälginud väga.

Mis muusikat sa kuulad?

Oleneb tujust. Enne mängu kuulan räppi, see tõmbab kohe käima. Muidu sõltub palju raadiost – kui midagi kummitama jääb, siis kuulan pärast Youtube'ist uuesti.

Mis on su kõige halvem iseloomujoon?

Peaaegu mõtlema. Raske öelda. Jalgpalliplatsil võibolla see, et kui ründaja viie meetri pealt ära ei löö, siis saadan tema poole paar teravamat sõna. Eks need unustatakse pärast matši ära ja tegelikult ma selline pole.

Võrkpall või korvpall?

Suvel võrkpall, talvel pigem korvpall. Rannas olen ma palju võrku mänginud ja korvpallitreninguid on mind noorena kõvasti kutsunud. Korra käisin ka, aga polnud ikka see mis jalgpall.

Mida teeksid järgmises situatsioonis: mängus, kus on ka kastikohtunik, lendab pall napilt väravast mööda ja kohtunik määrab nurgalöögi, kuigi sina mänguvahendit ei puutunud. Varsti juhtub sama asi teist korda ja sa lähed endast juba üsna välja, õiendad kohtunikuga ja saad kollase kaardi. Tõsi, kõik olukorrad on olnud kohtunikele keerulised märgata, kuid veidi hiljem juhtub see juba kolmandat korda. Kuidas käitud?

Ma arvan, et esimese korra järel ütleks ma "come on, ma ei puutunud!". Teisel korral hakkaks see juba rohkem häirima ja lausuks valjemini. Kolmandat on raske hinnata, oleneb mängust. Üks variant on see, et saan juba aru, et pole mõtet temaga rääkida, aga kui on pingeline mäng, siis hakkaks kindlasti veel rohkem ütlema. 2015. aastal oli meil hooaja viimane kohtumine Nõmme Kaljuga ja meil oli võitu vaja. Seal oli küll nii, et kohtunik andis meie kahjuks mitu situatsiooni ja kõik kees üle, tervel tiimil olid närvid püsti. Mängus on adrenaliin nii kõrge ja unustad, et kõik eksivad. ■

Stiilipunktid sünkroonis jalgade eest!

Foto: Lembit Peegel

Sander Puri St Kitts ja Nevis vastu 2015. aasta novembris Tallinnas. Selles mängus lõi mees Hõbepalli vääriva kolli.

Foto: Lembit Peegel

Sander Puri – sünnist saati võitleja

Jalka lugejad pärisid Sander Purilt igasugu asju, kuid kõige rohkem huvitas neid mehe kirev karjäär ja kaksikvend Eino. Mille taha jäi leping Dortmundi Borussiaiga? Kust sai mees oma hea tehnika? Miks ta isa eeskujul ratsutamisega tegelema ei hakanud?

SIIM KERA

Kui Karol Metsa tuuakse karjääriplaneerimise heaks näiteks, siis sinu puhul tundub asi vastupidine – täiesti planeerimata karjäär. Kas vaidled vastu? (Sten, Helsingi)
Vaidlen küll! Mind küll sellel koosolekul ei olnud, aga tean, et mind on toodud halvaks näiteks. Kuidas üldse karjääri planeerida? Ideaalne näide on muidugi Klavan, kes on läinud kogu aeg üles ja on nüüd Liverpoolis. Aga palju räägitakse, et mis sa lähed sinna välismaale, et kinnita parem Eestis kanda ja mine siis. Ma olen seda ennegi öelnud, et ega vanemana pole lihtsam minna. Ma mäletan, et kui Ilja Antonov tuli koondise juurde, siis räägiti, et kohe siirdub välismaale. Pärast tegi Levadiaga lepingu ja siamaani mängib Eestis. Kui sa jääd ootama, siis võid selle õige hetke maha magada, ning kunagi ei tea, milline on õige hetk. Mul tekkis võimalus minna Eestist Kreeka kõrgliigasse. Ma ei ütleks, et see väga halb oli. Võibolla oleks jäänud Eestisse ning saanud siin vigastada, ega kunagi ei tea.

Kõrvaltvaatajana jääb mulje, et sul pole korralikku väliskarjääri olnud. Pike-maks pole sa kuskil jalgu maha saanud. Kas oled nõus? (Mari-Ly, Tallinn)
Jah, olen nõus. Ega statistika ei valeta. Igal pool on mingid põhjused olnud, miks on nii läinud, nagu on. Kõige rohkem on kahju sellest, et Poolas midagi välja ei tulnud. Läksin Kreekast laenuks, mängisin kolm mängu, lõin värava ning seejärel sain koondises vigastada.

Kui lähedal sa Dortmundi Borussia

pääsemisele olid? Mis on ägedamad klubid, kus oled testimas käinud? (Kardo, Lääne-Virumaa)

Ma ei oska öelda, kui lähedal see ametlikult oli, aga käisin seal kaks korda ja põhimõtteliselt öeldi, et pane asjad kokku ja tule siia. Aga mingil hetkel jäi kõik katki ja ma ei teagi, milles asi oli. Agent rääkis, et mind taheti duubel-võistkonda registreerida, aga selleks oleks pidanud ma seal koolis käima, et mingit luba saada. Ma ei teagi, kas see vastab tõele. Glasgow Celticus käisin ka, aga seal midagi konkreetset ei olnud. Õnneks pole minuga midagi

TULEVIKUST

Näen end pigem noortetreenerina. Mulle meeldiks väiksematega alustada ja näha, kuidas minu treenitud kuhugi kõrgemale jõuavad.

hullu juhtunud, aga kui uskuda mõnda suvalist agent, keda sa ei tea, siis võib nii olla, et lähed mõnda klubisse testi- ma ja seal ei tea keegi, kes sa oled või miks sa tulid.

Mis eristas sind teistest omavanustest ning aitas läbi lüüa ja välismaal karjääri teha? (Karl Sarap)

See ei ole muidugi kasuks tulnud, aga olen kogu aeg teistest väiksem olnud,

igas klassis olin alati rivi lõpus. Kui sündisin, kaalusin poolteist kilo ja heitlesin oma elu eest. Vanemad on öelnud, et selline mentaliteet on mulle siiani jäänud – olen alati sihikindlalt võidelnud.

Mida soovivad noortele jalgpalluritele, kes mõtlevad samuti välismaal karjääri teha? (Anna-Liisa Maadre)

Ma soovitan tööd rügada ja ikkagi Eestist välja pürgida. Olen kõrvalt kuulnud, et mõnel noorel on võimalus tekkinud, kuid nad on hakanud kahtlema, kas jääda või minna. Soovitan minna ja proovida, kaotada ei ole midagi. Kui sa hakkad Eestis mõtlema, et mis ma lähen sinna pingile istuma, siis pole üldse mõtet jalgpalli mängida. Sa ju ei tea, kas sa lähed pingile või mitte. Sa pead minema!

Oled mänginud mitmes välisklubis. Mida sa ise oma klubikarjääri tipphetkedeks pead? (Tarmo Ala, Võru)

Tšehhis õnnestus mul esimest korda karikas võita, kui võitsime esiliiga ja tõusime kõrgliigasse. Mäletan väga hästi esimest tabamust Kreekas. Võitlesime Larissaga tabeli tagaotsas ja lõin PAOKile üleminutitel värava. Pärast karjus terve staadion minu nime. KuPSiga mängisime Euroopa liigas türklaste Bursasporiga ja võitsime kodus minu väravast 1 : 0. See oli klubi ajaloo suurimaid triumfe.

Mis on su elu moto? Kes on su suureks eeskujuks? (@k2tuujou14)

Raske öelda. Kui ma väiksem olin, siis oli eeskujud rohkem. Kui jalkaga

Foto: Lembit Peegel

Plahvatuslik kiirus on Sander Puri üks iseloomulikke omadusi.

alustasin, oli iga tippmängija eeskujuks – tuba oli nende postreid täis. Eesti mängijatest kindlasti Mart Poom. Korvpallist näiteks Michael Jordan, mäletan, et olen tema tsitaate üles kirjutanud ja neid enda jaoks läbi töötanud. Elu motoga on raskem, ühtegi sellist lauset pole ma enda jaoks välja mõelnud.

Mis tunne oli, kui Portugali vastu löögi latti löid? Kas selline võimalus suure koondise vastu jääb meelde või pigem ununeb nagu iga teine mängusituatsioon? (@rasmusmaalinn)

Noh, see seis oli seal selleks hetkeks juba suhteliselt nutune. Ei jää meelde. Peale mängu võibolla paar päeva mõtled, et oleks võinud Portugali vastu värava lüüa, oleks hea tunne, aga see on mängu osa ja ununeb.

Kas on olnud mõtteid, et kui enam jalad ei kannata, siis võiks sinust treener saada? (@marcuspoder77)

Ikka on olnud, kuigi praegu ei saa kindlalt öelda, et hakkan treeneriks. Peast

on läbi käinud küll, vahepeal mõtlesin, et võiks Inglismaal treenerikursusi teha, aga see oleks eeldanud, et ma oleksin sinna pärast hooaja lõppu pikemaks jäänud. Kui ma hetkel sellele mõtlen, siis ma näen end pigem noortetreenerina. Mulle meeldiks väiksematega alustada ja näha, kuidas minu treenitud kuhugi kõrgemale jõuavad. Seda oleks väga kihvt jälgida.

Kas sa pigem ostaksid lotopileti, mille võiduvõimalus on 99% ning võidu korral saaksid lepingu Hamburgiga, või lotopileti, mille võiduvõimalus on 50% ning võidu korral saaksid lepingu FC Barcelonaga? (@even.hurt)

Hea küsimus. Ma arvan, et jätaks selle lotopileti üldse ostmata (*muheleb – toim.*). Kui tahad Barcelonasse või Hamburgi, siis tuleb see raske tööga välja teenida, mitte lotovõiduga sinna pääseda.

Sander, vaadates kahekümne aasta tagust aega ja hetkeseisu – mida sina Eestis jalgpallis teistmoodi oleks teinud? (@kotkas001)

Eks järk-järgult on kõik paremaks läinud, infrastruktuuri poole pealt oleme kõvasti arenenud. Kui mina alustasin, polnud mingisuguseid kunstmuruväljakuid, seepärast ei saa nuriseda. Suur osa talvistest trennidest olid Mart Reiniku gümnaasiumi saalis, väljak oli võibolla 25 meetrit pikk ja 10–15 meetrit lai. Tehniline baas sai just seal väikeses koolivõimlas paika pandud. Saalis mängimine on mind edasi viinud ja suures jalgpallis kasuks tulnud.

Sander, kas sa naistejalgpalli ka vaatamas käid? Mis sa naistejalgpallist arvad? (Eesti naiste jalgpall)

Regulaarselt vaatamas ei käi, aga kui Eurosport näiteks maailmameistrivõistlusi näitab, siis olen neid jälginud küll. Arvamus on kindlasti positiivne. On tore, et Eestis tekib tüdrukute ja naiste võistkondasid aina juurde.

Lemmik jalgpalliklubi? :) (Ergo Višnakov)

Ühtegi suurt lemmikut pole, aga kui ajas tagasi minna, siis kunagi, kui nad veel Meistrite liigas mängisid, oli suur lemmik Leeds United. Praegu ka vahel vaatan nende tulemusi.

Kes on su lemmikmängija? (Fred Erik Sarna)

Hetkel meeldib mulle Madridi Reali Marcelo. On näha, kuidas ta mängib naudinguga. Tihtipeale vaatad, kuidas tal on mängu ajal suu naeru täis.

Sander, millest tuleb see pidev “kinni” jooksmine äärel? Samuti – kuidas mäletad veel hetke, kui Kakalt

palli röövisid ja sinised rünnakule viisid? (Jon Jones)

Kinni jooksmine? Ma ei tea, mis sa selle all mõtled. Kui jalgpallis lõpeks iga rünnak ideaalse lahendusega ja ääremängijad jagaks kogu aeg värava-sööte, siis see poleks väga äge. Vastased üritavad sinu käigud kinni panna ja sind eksima sundida. See ongi jalgpall. Eks

MIKS JALGPALL?
Miks jalgpalli juurde jõudsin? Isa ütles kunagi, et raske oleks olnud kolm hobust osta.

mõned mänguolukorrad jäävad muidugi meelde, aga ausalt öeldes on mind see Kaka jutt üsna ära tüüdanud.

Kumb oli lapsepõlves parem, kas sina või vend Eino? (Martti Kallas)

Vahel mina, vahel Eino. Põhimõtteliselt on meil karjääri jooksul ka samad viigastused olnud, kui ühel on üks trauma olnud, siis varsti on kohe see teiselegi tulnud.

Olete Einoga väga sarnased. Kas keegi on teid kunagi naljakalt segi ajanud? (Jaanus M, Pärnu)

On ikka segi aetud, praegu isegi Sergei Frantsev (*Nõmme Kalju peatreener – toim.*) ei saa aru, kumb on kumb (*naerab – toim.*). Koolist mäletan isegi seika, kus vend tegi minu asemel mingi töö ära. Olin ise U21 turniiril ja ei saanud sellega tegeleda. Kunagi on ajakirjandusest läbi käinud üks Levadia liigamäng. Panin vist kellelegi mitu korda kossi ja kohtunik hoiatas, et nüüd on küll viimane kord. Järgmise vea tegi Eints ja kohtunik ütles, et näe, tegid siin ja siin vea ja ma pean sulle kollase andma.

Olete venna Eino ja õe Kadriga kolmikud. Kas tunned nendega mingit erilist sidet, nagu alati kaksikute ja kolmikute kohta räägitakse? Et kui Eino joob kodus teed, siis läheb sul ka seest soojemaks? (Pärtel, Tartu)

(*Naerab – toim.*). Tunnen ikka ja just pigem Einoga. Vahepeal on ikka nii, et mõtled ja tunned, mida tema võiks mingis situatsioonis tunda.

Su vanaisa tegeles maadlusega, isa ratsutamisega, ema võrkpalliga. Kui oluliseks pead oma edus pere spordigeene? Ja kuidas sa jalgpalli juurde jõudsid, kui esivanemad tegelesid muuga? (Teet, Tartu)

Väga oluliseks. Kui peres poleks keegi spordiga tegelenud, siis ei tegeleks ilmselt minagi. Miks jalgpalli juurde jõudsid? Isa ütles kunagi, et raske oleks olnud kolm hobust osta (*naerab – toim.*). Võrkpalli jaoks ei olnud mul võibolla pikkust ning maadlusega pole ma tegeleenudki, aga kui trikooga spordialadest rääkida, siis käisin kooli akrobaatika ringis ja sain sealt väga hea koordinaatsiooni. Jalgpalli on meie peres mängitud küll, minu onu Peep oli heal tasemel.

Oled 28aastane, sul on koondises kirjas 69 kohtumist, oled pallinud mitmes välisklubis – ühesõnaga oled juba väga kogenud. Aga kindlasti pole ükski mängija perfektne. Mis on plat-sil sinu nõrgim kül? (Maarja Nurm, Rakvere)

Võibolla võiks platsinägemine parem olla. Nüüd olen kogenum, aga nooremana üritasin ise palliga joosta ja eks sain teiste käest mööda päid ja jalgu, et õigel ajal söötu ei andnud. Aga nagu öeldud, kui kõik oleks perfektne, siis mis oleks viga mängida. ■

Küsimused, mida saadab nimi ja asukoht, jõudsid meieni e-postiga. Ilma asukohata küsimused Facebooki teel. Päringud, mille küsija nimest leiab @-märgi, leidsid Jalkani tee Instagrami vahendusel.

Järgmisel korral vastab küsimustele Gert Kams.

Saada oma küsimused aadressile siim.kera@jalgpall.ee või esita need Eesti Jalgpalli Liidu Facebooki või Instagrami lehel.

Kuopio Palloseura mängijana 2012. aastal Tartus Balti turniiril Osasuna ja Soome mehe Jukka Raitala vastu.

Foto: Lembit Peegel

Liis Pello igatseb Maltal metsa ja õpib autoga sõitma

Kui hull on Malta liiklus? Kuidas tulla toime sealse kliimaga? Millist jalgpalli keset Vahemerd mängitakse? Kevadel saareriiki kolinud naiskoondislane Liis Pello teab vastuseid.

SIIM KERA

Ei juhtu just tihti, et Eesti jalgpallur valitakse võõrliiga kuu parimaks mängijaks. Viimasel ajal on säärase preemiatega kogumisega silma paistnud Poolas palliv pommjalg Konstantin Vassiljev, kuid ta pole ainuke. Sama au langes naiskoondislasele Liis Pellole, kes valiti novembris Malta kõrgsarja parimaks!

“Ärksin pärast öövahtetust keset päeva üles ja mõtlesin, et mis toimub, Facebookis nii palju sõnu-meid,” muigab ta selle peale, kuidas tunnustusest teada sai. “Olin positiivselt üllatunud ning see annab kindlasti palju jõudu juurde, et veelgi paremini mängida.”

Jõulude ajal Eestisse põiganud ja Nõmmel perega pühi veetnud Pello on üdini rahul, et ta julges vaikselt seest närima hakanud rutiinile head aega lehitada ning

Vahemeres paiknevasse väikeriiki kolida. Aastaid tagasi käis ta Tallinna FC Floraga Maltal laagris ning juba toona tekkis soov tulevikus pikemaks ajaks naasta. Olulise sammu tegemise otsustas ta möödunud veebruaris ning vaid kuu hiljem maandus ta oma uues elukohas. Varem Sportlandis leiba teeninud Pello, kes polnud mitte kunagi elus kasiinos käinud, leidis töö ... kasiinos. Vutikontaktid tekkisid aga

koondise endise peatreeneri Keith Boanase kaudu. Kuna naine jõudis Maltale hooaja lõppedes, hoidis ta end vormis asjaarmastajatest meestega niinimetatud puuris viis viiele mängi-

des ning juulist hakkas treenima uues koduklubis Kirkop United.

“Kõvasti harjumist vajab see, et trenn on ainult kolm korda nädalas,” tõde

KÕIK PALVETAVAD

“Siin on pereelu hästi ühtne ja kokkuhoidev, emad-isad on väljaku ääres rohkem karjumas kui Eestis. Religioon on väga tähtis. Enne mängu seisame naiskonnaga ringis, kõik loevad palvet, mina jälgin niisama.”

Üle maltalanna lendav Liis Pello maanduski lõpuks Maltal.
Foto: Lembit Peegel

Pello, kes on ühes naiskonnas koos maltalaste ja ühe kolumblannaga. “Üritan töö kõrvalt juurde teha, aga ikka on harjumatu. Raske oli ka kliimaga, juulis oli 38 kraadi sooja ja hästi niiske. Natuke jooksin ning kohe higistasin üle keha ja ahmisin õhku. Esimestes mängudes ajasin terve mängu vett ja Gatorade’i näost sisse, et energiat saada.”

Enne väikest pühade pausi hoidis Kirkop United Malta kõrgliigas kuue naiskonna hulgas neljandat kohta. Koondises kaitsemängijana tegutseva, kuid koduklubis keskpoolikus möllava Pello arvel on seni üheksa kohtumisega kolm väravat. Maltal mängitakse tema sõnutsi oluliselt jõulisemalt kui Eestis. Pello vasturohi sellele on lihtne ja loogiline: “Teed keha tugevaks ja mängid, pirtsutada ei saa.”

KÜLL ON HEA E-EESTI

Lõuna-Euroopale kohaselt kipuvad ka Maltal olulised asjatoimetused venima. Nii läks Liis Pellole endale pangakonto tegemiseks aega kaks kuud.

“Iga pank rääkis erinevat asja, mida mul konto avamiseks vaja on,” muigab naine. “See tekitas palju halle karvu. Elamisluba pean ka uuesti taotlema, kuna ma kolisin siin vahepeal ja dokumendi peale on minu uut aadressi vaja. Eestis käiks see paari klikiga, siin võtab tohutult aega.”

minna, sest tänavatel on pidu. Külal kaunistatakse ära, rahvas laulab ja mille-gipärest lastakse kogu aeg ilutulestikku. See on nende üleüldine, kõik võtavad osa.”

Suur kivi

Üks maailma tihedamalt asustatud riike Malta on pindala poolest Eestist küll 143 korda väiksem, kuid ometi elab seal ligi pool miljonit inimest. Pello kutsus Maltat suureks kiviks ja igatseb veidi rohelust.

“Siin on lihtsalt kivimajad üksteise otsas,” räägib hetkel koos viie teise eestlasega eluaset üüriv Pello. “Alguses eksisin korra isegi ära, otsisin pool tundi oma kodu, sest kõik kiviseinad on ühesugused ning tänavad on pisikesed ja kaardus. Just jooksmise mõttes tunnen ma metsast puudust, siin jooksed mööda kivi ja kui koju jõuad, on väga valus.”

Kohalikud ise pole kondijõu abil liikuma harjunud. Kui inimestelt teed küsida, siis ka viie minuti kaugusel asuv sihtkoht on selline, kuhu nende arust peaks kindlasti autoga kohale vutama. Tõsiasi, et Pello käis vahepeal 40 minutit jala tööle, külvab hämmingut tema kolleegide silmades. Ühesõnaga, kõik istuvad aina oma masinates ja ummikutes ning liiklus on meeletu.

“Alguses oleks paar korda peaaegu auto alla jäänud,” mainib ta poolnaljaga. “Kõik on väga kaootiline – ainult tuututatakse, suunda ei näidata ja sõita võib ka väikese promilliga. Samas teen ma praegu autojuhilube ning teised ütlevad, et kui sa õpid Maltal autoga sõitma, siis sa võid igal pool murelt liigelda.” ■

PELLO VS. KANEPI

Liis Pellost rääkides ei saa üle ega ümber tennisest. Tema vanaema Liia Steinberg on võitnud medaleid nii Nõukogude Liidu kui ka Eesti NSV meistrivõistlustelt. Kuueselt reketispordiga alustanud Pello mängis tennist 18. eluaastani. Mõlgutas isegi mõtteid minna mõnda USA ülikooli spordialaga tegelema, kuid lõpuks jäi see soiku ja ta leidis enese jaoks hoopis vutitreanni. Sellest hoolimata pani ta end kirja 2007. aasta Eesti tennisemeistrivõistlustele, kus fortuunajumal otsustas talle kõikaid kodaratesse pilduda ja vastaseks Kaia Kanepi loosida.

“Ma olin juba võibolla aasta jalgpalli mänginud ja siis tuli esimeses ringis vastaseks Kaia Kanepi, pole võimalik!” meenutab Pello, kes kaotas 1 : 6, 0 : 6. “Samas, ega iga päev ei saa Eesti number ühega mängida.”

Põneval kombel pallis samas ringis Eesti toonase teise reketi Maret Ani vastu samuti praegune jalgpallur, Tartu Tammeka väravavaht Diana Klavan.

Teistmoodi on seegi, et kõik liigamängud peetakse kunstmuruväljakutel, mis jalgade tervisele kõige paremini ei mõju. Kohtumistel kohalike tippudega on Pello koduklubil pealtvaatajaid umbes sadakond, teistel heitlustel poole vähem.

“Siin on pereelu hästi ühtne ja kokkuhoidev, emad-isad on väljaku ääres rohkem karjumas kui Eestis,” kirjeldab ta sügavalt katoliikliku riigi elu. “Religioon on väga tähtis. Enne mängu seisame naiskonnaga ringis, kõik loevad palvet, mina jälgin niisama.”

Maltalaste suurest usust saab eriti hästi aimu suviti, mil üle riigi toimuvad *festa*d. Põhimõtteliselt on tegu festivaliga, mida iga küla erineval ajal oma kaitsepühaku auks korraldab.

“Terve suvi on üks *festa*,” muigab Pello. “Tihti on nii, et ei saagi kuhugi

Valges Robert Veskimäe napsamas palli Andorra mängijalt Eric Mesquita Piresilt.

Eesti ja Andorra pallurid põrandal puhkamas.

Saalijalka igatseb noorte kiirust ja uljust

Miks pole Eestis saalijalgpalli U21 koondist? Kuidas saalivutti noortele tutvustada? Põrandal pallitav mäng kogub järjest rohkem harrastajaid ja pealtvaatajaid, kuid pealekasvuga me ei hiilga.

SIIM KERA

Hiina ja India kultuuris otsiti müütilist nooruse eliksiiri juba aastatuhandeid tagasi. Mõned tuhnivad siiani. Omale sobiva võluvee peab üles leidma ka Eesti saalijalgpall. Kui vaadata detsembris kaks korda Andorra vastu mänginud koondise nimikirja, selgub kurb tõsiasi: 17 jalgpallurist vaid üks – Robert Veskimäe – on sündinud 1990ndatel ning temagi nägi ilmavalgust kümnendi esimesel aastal. Kõik teised koondislased on tundnud 1980ndate hõngu. Mitte et nad oleks

vanad, aga uute jalgade pealetungist jääb puudu. Kääbusriigi koosseis oli samal ajal hoopis teist masti, 14 pallurist üheksa(!) tulid siia maailma 1990ndatel ning neist lausa seitsme sportlase sünniaasta oli 1995 või sellest hilisem.

“Mina isiklikult ei väida, et meil peaks ainult noored mängijad olema, kogemusi ja oskusi leiab ka mujalt,” sõnab Eesti saalijalgpalli tehniline juht Kert Küttis. “Aga loomulikult võiks meil nooremaid pallureid rohkem olla ning nende kiirus ja uljus aitaks meil teistele

riikidele lähemale jõuda.”

Kuna saalijalgpalli noortetöö on Eestis veel lapsekingades – sellega tegeleb vaid Tallinna FC Cosmos –, on saalivutini jõudmise muster tavapärastelt olnud selline: noormängija jõuab veidi peale kahekümnendat eluaastat arusaamani, et temast murujalgpallistaari ei tule. Ta ei taha pallide tõrjumise või löömisega hüvasti jätta ja läheb põrandale mängima. Siililegi selge, et tegemist pole kõige jätkusuutlikuma mudeliga. Pealegi on saalijalgpalli tase viimastel aastatel

Siilimaskott noortega saalivutti tagumas.

Fotod: Jana Pipar

niivõrd tõusnud, et iga Premium liiga kogemusega mees pole kohe automaatselt siseruumivuti Messi või Ronaldo.

“Mõni aasta tagasi oli okei, et kõik tulid ja mängisid,” tõdeb Küttis. “Tänapäeval on neil, kes mõnda aega saalis olnud, tehnika ja taktikalised oskused niivõrd teisel tasemel, et uutel tulijatel on saaliga väga raske harjuda.”

Tallinna SK Augur Enemati ridadesse kuuluv Veskimäe on päri.

“Meil käivad klubis noored proovimas, aga püsima väga ei jääda,” lausub 26aastane atleet. “Vanasti mängiti lapsena rohkem koolivõimlates ja saalitehnika jäi külge, nüüd käiakse rohkem hallides. Konkurents on praeguseks väga tihe ning alguses on neil keeruline. Kui mänguaega ei saada, kaob huvi ära ning tervet hooaega vastu ei peeta.”

Abikäe võiks pakkuda saalijalgpalli U21 koondis, mis suudaks noorematele lisamotivatsiooni pakkuda. Kahjuks pole seda ei Eestis ega ka paljudes teistes Euroopa riikides. Saalivuti U21 Euroopa meistrivõistlusi on peetud vaid korra, 2008. aastal, mil koduplatsil pallinud Venemaa järel mahtusid esikolmikusse veel Itaalia ja Ukraina. Mõnel riigil on noortekoondis siiski olemas, näiteks oli õhus Eesti koondise ja Portugali U21

esinduse mõõduvõtt, kuid selleks madistamiseks ei leitud sobivat aega. Hetkel tundub suund siiski selline, et tulevikus näeb saalipõrandatel askeldamas ka noortesatse.

“Viimasel Balti turniiril saime teada, et Leedu soovib moodustada U23 tiimi,” annab Küttis infot. “Võibolla olekski meiesugustel riikidel hea alustada sellise

TEET ALLAS:

“Aga futsalipall on ju saalis ideaalne, ta ei põrka, teda saab kiiremini kontrolli alla, temaga on väikesel alal võimalik rohkem ära teha. Tahame näidata, et saalijalgpall on jalgpalli väikevend, mitte mingi täiesti teine spordiala.”

järelkasvukoondisega ning siis liikuda edasi U21 poole. Selge on see, et varsti hakatakse taas U21 koondistele võistlusi korraldama.”

Ühe konkreetse sammu lastele saalijalgpalli tutvustamiseks on jalgpalliliit sel aastal juba teinud. Eesti Koolispordi Liidu korraldatavatel 6.–9. klassi saa-

lijalgpalli meistrivõistlustel on esimest korda kasutusel futsalipall. Seda küll ainult võistluste rahvaliiga kategoorias, meistriliiga arvestuses muutusi pole.

“Palli vahetus tekitas palju poleemikat, leiti, et see pole päris õige,” nendib EJLi rahvajalgpalli osakonna juhataja Teet Allas. “Aga futsalipall on ju saalis ideaalne, ta ei põrka, teda saab kiiremini kontrolli alla, temaga on väikesel alal võimalik rohkem ära teha. On fakt, et futsalipalliga on saalis mõnusam mängida. See on esimene samm saalijalgpalli tutvustamiseks õpilastele ja õpetajatele. Tulevikus võiks ka tugevam tase õige palliga mängida ning miks mitte jõuda kunagi selleni, et koolidevahelisi saalijalgpallivõistlusi mängitakse saalijalgpallireeglitega. Tahame näidata, et saalijalgpall on jalgpalli väikevend, mitte mingi täiesti teine spordiala.”

“Eks me saame aru, et tavaline jalgpall on kõigil prioriteet number üks,” ütleb Küttis lõpetuseks. “Aga saalivutt sobib ideaalselt meie kliimasse ning on hea alternatiiv, kui mängija ei soovi enam suurt jalkat mängida. Selleks tuleb saalijalkat järjest rohkem ja järjest noorematele tutvustada ning kõik võiksid jõuda arusaamale, et see on väärt spordiala, millega tegeleda.” ■

La Liga – maailma tugevaim, aga ...

Vaatemängulisuse üle võib lõputult vaielda, ent liiga tugevuse poolest ei ole Hispaania La Ligast paremat. Seda tõestatakse aasta-aastalt mõlemas eurosarjas ja need, kes vastupidist väidavad, on lihtsalt fänlusest pimestatud. Aga seda nukram oli minu reis elu esimesele La Liga kohtumisele.

OLIVER LOMP, LAS PALMAS

Kanaaride tuntuima saare Gran Canaria pealinnaklubi Las Palmasest peeti vähemalt läinud aasta hilissügisel Euroopa tippliigade üheks suurimaks üllatajaks. Mullusel hooajal Inglismaa Premier League'is dünaamiidi lõhanud Leicester City või tänavusel Saksamaa Bundesligas usumatut hoogu näitava Leipzigi Rasen-Ballsporti tasemel ulmefantaasiad Las Palmas siiski ei ületanud, ent korralikult Meistrite liiga konkurentsist püstiti küll. Ka artikli kirjutamise hetkel jaanuari keskpaigas pole pääs klubijalgpalli olulisemale turniirile sugugi välistatud, ent pigem jäädakse siiski võitlema koha eest Euroopa liigas.

28. novembril peetud kohtumises nimeka Bilbao Athleticu vastu oli 32

150 inimest mahutavale Estadio de Gran Canariale kaasa elama tulnud 20 717 jalgpallifänni. See number oleks maailma tugevaima liiga kohta 40eurose pileti ja Hispaania nõrgakese majanduse valguses isegi vabandav, kuid staadionil valitsenud meeleolule on andestada keeruline. Kaasaelamine oli leige ja suures osas jäädi meelde sihvade närimisega. Kuigi mul endal “vedas” ja sattusin istuma meesterahva taga, kes vahetpidamata kõigi ja kõige peale ropendas, mis automaatselt omapäolise elamuse garanteeris, siis üldine õhustik staadionil oli äärmiselt leige. On ammu teada, et Hispaania La Liga vutifännid on võõrsil mängudele reismise poolest kehvakased (üks parimaid näiteid pärineb 8. veebruarist 2016.

Las Palmase staadion oli mängus Bilbao Athleticu vastu täidetud 2/3 ulatuses.

Foto: erakogu

aastal, kui Madridi Real müüs oma fännidele võõrsil Granada vastu peetud 2 : 1 võidumängule vaid 11 piletit), kuid kummalisel kombel oli ka tõelisi Las Palmase fanaatikuid imevähe. Meeskond mängib kõrgetele kohtadele, kuid terve mängu tormiliselt kaasa elajaid on kõige rohkem kaheksa ringis ja needki lahmaka staadioni peal laiali. Jalgpalliga ees mütts maha!

Aitäh, et teete Eesti koondise mängudel suuremat lärmi kui La Liga keskmiste mängus.

Aga seis pole hapu üksnes Las Palmases. 2015. aastal oli Premier League'i mängude puhul staadioni täituvus keskmiselt 97%, La Liga sama number oli aga vaid 67,5%. Kusjuures näiteks võimsa FC Barcelona linnarivaali Es-

viimaste maailmameistrivõistluste suurim väravakütt ja parim mängija (James Rodriguez ja Lionel Messi) ning läinud suve Euroopa meistrivõistluste parim mängija ja väravakütt Antoine Griezmann.

Teletulu jaotub õiglasemalt

Üks suurimaid põhjuseid selles nukras statistikas on 2008. aasta ülemaailmne majanduskriis, millest riik pole tegelikult täielikult välja tulnudki. 2014. aastal kirjeldas Hispaania vutile keskenduv jalgpalliajakirjanik Jen Evelyn, kuidas masu ajal kerkisid mängupiletite hinnad lakke, kuna klubid ei suutnud oma mängijatele palkasid maksta, ent see tekitas hoopis hullemat efekti ja peletas fännid staadionitelt. Toonastest sündmustest toibutakse siiani ja suures meeleheites võetakse nüüd kasutusele isegi veidralt äärmuslikud näited.

Et natukenegi üritada Premier League'i ja Bundesliga kannul püsida, siis hakati käimasolevast hooajast trahvima klubisid, kes telepildi vahen-

dusel tühjasid tribüüne näitavad. Mõista- gi on see otsus leidnud vastakaid arvamusi ja pigem tekitanud olukorra, kus mängude režissöörid televaatajaid peitavad.

Problemaatiliseks peetakse ka La Liga ajagraafikut. Esiteks võivad mängud toimuda

nii reedel, laupäeval, pühapäeval kui esmaspäeval ning sageli on avalöök väga hilja, näiteks kohaliku aja järgi kell 22. Et staadionilt kojusõit võtab suurtes linnades ja seda eriti pärast vutimatši oluliselt kauem aega, saadakse liiga hilja magama ning nii kannatab pere- ja tööelu. Enamikule on nimetatud

kaks väärtust isegi kuningas jalgpallist olulisemad. Fännid on oma pahameelt selle kohta korduvalt üles näidanud ning samme varem alustamiseks on isegi üritatud väikestviisi teha, kuid öised mängud saadavad La Ligat endiselt.

Kuid tunneli lõpus paistavad ka päikesekiired. Nimelt võeti sellest hooajast La Ligas lõpuks vastu seadus, mis hakkab näiteks teleõiguste raha võrdsemalt jagama. Kui varem kraapisid koore FC Barcelona ja Madridi Real ning ülejäänud tiimid pidid võrreldes kahele hiiule jagatud summadega leppi-

ma sentidega, siis nüüd jagatakse 50% teleõigusrahast võrdselt kõigi vahel ja teine pool tulemuste järgi. See muudab ka pisemad konkurentsivõimelisemaks ja annab võimaluse paremaid män-

gijaid soetada, mis peaks automaatselt hästi mõjuma ka publikunumbritele.

La Liga vahetas sel aastal ka peasponsorit – BBVA pank asendati sama valdkonna tegija Santanderiga, mis on Euroopas eelkäijast isegi tuntum. Liiga president Javier Tebas on kindel, et sponsori kaudu suudetakse muutada rahvusvahelisemaks, mis olevatki tema hinnangul La Liga suurim probleem. Rahvusvaheliselt tuntumaks on püütud minna ka sotsiaalmeedias ja Hispaania liiga uudised jõuavad järjest enam ka ingliskeelsena huvilisteni, kuid Premier League'ile võrdväärset kajastust pole saadud isegi pärast Twitteri ja Media-proga koostööst teatamisest.

Kuid need on alles esimesed sammud ja pigem tuleb La Ligal piiluda esialgu selja taha, et sarnaste probleemide käes vaevlev Serie A midagi kardinaalselt ei muudaks ja La Ligale järele ei tuleks. Premier League ja Bundesliga näivad hispaanlastele püüdmatuse kauguses. Sellest on jällegi äärmiselt kahju: parimad jalgpallurid väärivad parimat publikut. Jalgpall pakub eelkõige emotsiooni ja sellepärast see ongi ülekaalukalt maailma armastatuim mäng. Paraku pakkus Las Palmases nähtu pigem nukrust. ■

LEIGE KAASAEELAMINE
Meeskond mängib kõrgetele kohtadele, kuid terve mängu tormiliselt kaasa elajaid on kõige rohkem kaheksa ringis ja needki lahmaka staadioni peal laiali.

panyoli kõige suurem täituvusprotsent üldse oli vaid 67,6%.

Ja ärgem unustagem, et selline statistika pärineb liigast, kus mängivad viimase kaheksa aasta maailma parimad jalgpallurid; sama kaua on hoidnud just La Liga mehed enda käes Euroopa liigade suurima väravaküti tiitlit tõestavat kuldsaabast. Peale selle mängib liigas

SUOMI-EESTI CHALLENGE 10.6.2017

100 GAMES IN ONE DAY.

100games.eu

SEE ON SINU VÕIMALUS KUULUDA EESTI KOONDISSE!

KUTSUME SIND OMA SÕPRUSKONNAGA OSALEMA SUUREJOONELISES
EESTI JA SOOME VAHELISES MAAVÕSTLUSES!

**10. JUUNIL 2017 PEETAKSE EESTI JA SOOME VAHEL
SUUREJOONELINE JALGPALLILAHING, KUI ÜHE PÄEVA JOOKSUL TOIMUB
VÄHEMALT 100 JALGPALLIKOHTUMIST KAHE NAABRI VAHEL.**

TULE JA MÄNGI PÕHJANAABRITE VASTU VUTTI! VÕITE ISE OTSUSTADA,
KAS SOOVITE MÄNGIDA KODUSEL STAADIONIL VÕI SÕITA ÜLE LAHE
MÄNGIMA! IGA MÄNGU TULEMUS LOEB, SEEGA AITA ÜLDVÕIT EESTILE TUUA!

PANE OMA VÕISTKOND KIRJA VEEBIS: **WWW.100GAMES.EU**

OSALEMA ON OODATUD KÕIK!
OSAVÕTT TASUTA!

EESTI JALGPALLI LIIT

Esimest korda Tartus ja kõik on rahul

Traditsiooniline Triobet aastalõputurniir on saanud jalgpallirahvale kindlaks kaubamärgiks, mis nagu hea kaubamaja pakub tarbimiseks laia spektrit. Kümne päeva jooksul kuulusid 3034 jalgpalluri valikusse sportlik konkurents, osalemislust, võidurõõm ja kaotusvalu.

ALVER KIVI

Foto: Jana Pipar

Kalevi spordihalli remondi tõttu esimest korda Tartus A. Le Coqi spordimajas toimunud aastalõputurniiri kunstmuruga väljaku aitasid vabatahtlike abilistena maha panna 23 FC Elva esinduse ja nende fännide ning Tartu Ravensi saalivuti tiimi mängijat. Ladusat koostööd ja energiat ilmutanud mehed said muru paigaldatud umbes kahe tunniga.

“Jalgpallilalal kutsus Tõnu Sirel meid appi, kuna klubis on palju vabatahtlikke,” räägib FC Elva eestvedaja Marek Naaris. “Me olime oma kogukonnaga kohe nõus aitama. Mehed tulid hea meelega, see oli meile au jalgpalliliitu aidata ja muidugi motiveeris ka see, et pärast muru paigaldust sai kohe trenni teha ja mängida.”

FC Elva fänniklubi 6 Sektor üks eestvedajaid Rain Suits tunnistab, et algul lõi selline ettepanek ja abipalve pisut pahviks.

“Me ju alles alustasime tegutsemist, kuid juba on meid märgatud, ja see on kokkuvõttes positiivne,” leiab ta. Rain Suitsu sõnul sujus töö väga ideaalselt, palju õppida ei tulnud ja kõik toimis.

Meeleolu oli väga mõnus, kuna fännid tulid just Ravensi esiliiga mängule kaasa elamast.

“Meeskond võitis ja tuju oli ülev,” märgib Suits. “Pärast saime ise ka kohe väljakut proovida ja teha seda koos oma esindusmeeskonna poistega. See kulus ära, sest tulevikus on plaan ehk ka oma võistkonnaga rahvaliigat mängima hakata.”

Rain Suits on kindel, et kui tulevikus peaks selline pakkumine veel tulema, siis 6 Sektoril on selleks tiim olemas.

“Julgen selle vastutuse küll võtta ja öelda, et oleme alati kindlasti abiks,” on ta enesekindel.

Pakub sportlikku konkurentsi

Premium liiga turniiri võitnud Tallinna FC Levadia peatreener Igor Prins Tartu A. Le Coqi spordimaja ja Kalevi spordihalli vahel palju erinevust ei leidnud, kuna väljak ja mõõtmed on ju samad.

Samas tõdes Prins, et suuri eesmärke sellel turniiril meeskondadele ei

püstitata. “See on rohkem selline aasta lõpetamise traditsioon, kus üritatakse näidata endast parimat,” sõnab treener. “Aga kui juba väljakule lähed, eks siis tahad ikka võita ka. Kuna mäng on päris intensiivne, siis üritatakse peaaugaltikult see turniir võimalikult väikeste

SAARLASED TARTUS

“Eks meil oli haiguste periood ja mingil hetkel tekkis ka kahtlus, et võistkonda kokku ei saa. Poisid käisid ikka kui uni peale ja selline otsus sai välistatud.”

kadudega läbida ja vaadata, et mehed vigastada ei saa.”

Saaliturniir annab ka võimaluse uusi mängijaid testida. Igor Prinsi sõnul saab uusi mehi muidugi vaadata ja mingid oskused see mäng kindlasti ära näitab, kuigi suurest jalgpallist on saalis mängimine väga erinev. Võimalus on ka jälgida konkurentide tegemisi.

“Sel aastal oli paras pusimine, kõik olid noortega väljas ja oma järeelkasvu

Mark Oliver Roosnupp kuulus Tallinna Levadia võidukasse koosseisu.

proovimas ning mingit kindlat ettekujutust oli väga raske luua,” tõdeb Igor Prins.

Koht koostöö lihvimiseks

FC Floraga naiste meistriliiga turniiri võitnud Liis Lepik räägib, et naiskond ei ole ühtegi turniiri kunagi kaotama läinud ja võidumõtted olid seegi kord. Spetsiaalselt siiski ei valmistatud, tehti vaid paar trenni, et väljaku suurusega harjuda.

ELVA FÄNNID:

“Mehed tulid hea meelega, see oli meile au jalgpalliliitu aidata ja muidugi motiveeris ka see, et pärast muru paigaldust sai kohe trenni teha ja mängida.”

“Meie prioriteet oli teha asju, millele me oleme oma treeningutel keskendunud, ehk siis rünnakute lõpetamine ja ühine koostöö,” selgitab keskkaitaja, lisades, et juurde on tulnud uusi noori mängijaid, kes peavad rohkem vastutama.

“Hooajaks ettevalmistamine algab alles veebruaris ja praegu laome sellele põhja alla. Kuigi me kõiki võitsime, ei saa selle pealt hooajaks järeltõlge teha ja see ei näita kindlasti FC Flora võimsust.”

Kõige pikema tee võtsid ette Salme noored

Tartus toimunud turniiril osalemiseks võttis kõige pikema sõidu ette Saaremaal Sõrve sääre alguses asuva Salme kooli võistkond. Kokkuvõttes kolmanda koha saanud poiste 800 kilomeetri pik-

kune ja üheksa tundi kestnud bussisõit algas hommikul kell 4.45 ja lõppes õhtul 20.30. Vahepalaks veel edukad mängud teiste koolidega. Selline katsumus Salme kooli noori jalgpallureid ei hirmutanud ja katsumusele seisti vapralt vastu.

“Eks meil oli haiguste periood ja mingil hetkel tekkis ka kahtlus, et võistkonda kokku ei saa,” märgib kehalise kasvatuse õpetaja Andre Anis. “Kui korra käiski peast läbi loobumismõte, siis käisid poisid ikka kui uni peale ja selline otsus sai välistatud. Söitsime siiski mängima, kuigi poisid olid koju jõudes ikka päris väsinud.”

Andre Anise sõnul tahtsid kõik nii väga sellel turniiril osaleda, kuna 2015. aastal õnnestus võita ja kindlasti oli see

Turniir võiks liikuda mööda Eestit

Eesti Jalgpalli Liidu aastalõputurniiri korraldaja Kert Küttis märgib, et remondis oleva Kalevi spordihalli asemel otsustati turniir seekord korraldada just Tartus, kuna A. Le Coqi spordimajas on hea spordihall ja sealsed inimesed olid ka ise nende võistluste toimumisest huvitatud. Peale selle on Tartu ka suur regioonikeskus, kus tegutseb palju võistkondi ja klubisid.

“Nad tulid meile vastu ja pingutasid ka ise selle turniiri toimumise nimel,” märgib Kert Küttis.

Küttis tunnistab, et kuna 21 aastat toimus aastalõputurniir Tallinnas Kalevi spordihallis, siis logistiliselt oli kõige korraldamine pisut keeruline. Selleks tuli välja mõelda uus lähenemine, aga kõik toimis, mehed ja tehnikud said ülesandega hakkama.

“Kui Kalevi spordihallis saime piirete kinditamiseks kruvida kruvisid põrandasse, siis Tartus me seda teha ei saanud ja poortidele tuli alla panna vajalikud prussid,” selgitab ta.

Kert Küttise sõnul oli kohalike inimeste tagasiside üldiselt positiivne ja sihtasutuse Tartu Sport inimesed ootavad jalgpallureid oma turniiriga sinna tagasi. Samas tunnistab Küttis, et on mõtlemiskoht ja juhatuse otsustada, kas tulevikus võiks see turniir toimuda ka mõnes teises Eesti linnas, mitte Tallinnas või Tartus.

“Aga mina pooldan, et see turniir liiguks vähemalt üle aasta Tallinnast välja,” lausub ta. “Võibolla ka kusagile mujale kui Tartusse. Minu hinnangul võiks see küll nii olla, et ka mujal saaks rahvale sellist jalgpalli tutvustada.”

Sel aastal toimub turniir taas juba harjumuspäraseks ja koduseks saanud Kalevi spordihallis.

Foto: Jana Pipar

edu stiimul Tartusse sõita. Kuigi seekord saadi kolmas koht, on Andre Anis turniiriga rahul.

“Mängutase on muidugi veidi langenud, kuid annab samas väiksematele koolidele võimaluse oma oskusi teiste sarnaste koolidega proovile panna,” lausub ta.

Koeru fännid said üllatusvõidu

Teisel jõulupühal võtsid saalturniiril üksteiselt mõõtu üle Eesti kokku tulnud jalgpallifännid. Üllatuslikult said võidu Koeru mehed, kes alistasid finaalis FC Flora fännide Viienda Sektori 1 : 0. Kahel viimasel aastal võitnud JK Tammeka fännid pidid kodus leppima kolmanda kohaga.

Turniiril osales kokku kaheksa fännide

meeskonda, kes peale väljakul madistamise pidasid maha ka tõelise laululahingu, kus võtsid võidu võõrustajad. Parimaks mängijaks valiti Koeru mees Harivald Künnapuu, kelle sõnul meeskonnal enne turniiri suuri plaane ja eesmärke ei olnud.

“Tahtsime seal lihtsalt jalgpalli mängida, sest see meile meeldib,” selgitab ta. “Võtsime algul asja täiesti vabalt, sest meist pole keegi teab mis suur mängumees, aga kui avastasime end äkki poolfinaalist, siis leidsime, et nüüd võiks mängima ka hakata.”

Harivald Künnapuu sõnul valitses kogu turniiril supermeeleolu. Seltskond oli sõbralik, konkurentidega saadi hästi läbi ja kõiki ühendas jalgpall.

“Hall ja väljak olid väga lähedad ning seal oli mängida väga äge,” kiidab Künnapuu õhkkonda. “Me laululahingus ei osalenud, aga see oli ikka väga super, mis teiste meeskondade fännid korraldasid. Selliste lauludega tribüünidel kindlasti igav ei hakka. Usun, et vahva turniir aitab jalgpallil endale kindlasti fänne juurde võita.”

Võiks rohkem Tallinnast väljas olla

Võru FC Heliose juht Jaanus Vislapuu ütles, et see on positiivne, kui selline turniir toimub erinevates Eesti kohtades.

“See annab ka väljaspool Tallinna elavatele inimestele parema võimaluse alale kaasa elada,” leiab ta. “Premium liiga meeskondade mängude ajal saab oma silmaga vaadata meie tippmängijaid, mida tavaliselt ei ole võibolla võimalik kohapeal teha. Ja selle piirkonna võistkondadel on samas lihtsam osaleda, kuna pikk ja kallis sõit jääb ära.”

Samas tõdeb Jaanus Vislapuu, et turniiri lähedus FC Heliose puhul fännide arvu üldiselt ei suurendanud ja tribüünidel olid abiks enamasti ikka need, kes oleks ka Tallinnasse sõitnud.

“Aga kindlasti tõi see publikut juurde Tartu ja selle ümbruse võistkondadele,” lausub klubijuht. ■

Tartu Tammeka fännide kuningana troonib legendaarne Vladimir Heerik.

Foto: Jana Pipar

Enar Jääger trammipileti hinnaga Venemaal!?

Sel aastal saame avada uue rubriigi "Jalka 10 aastat tagasi". Just kümme aastat tagasi hakkas ajakiri ilmuma. Esimesed kaks aastat kuus korda aastas ja alates 2009. aastast kord kuus. Seega ilmub meie uus rubriik kahel järgneval aastal kuus korda aastas ja sealtmaalt on võimalik minna igakuiseks.

Mõistagi pole mõistlik hakata üles lugema iga viimast kui teemat, mis kümme aastat tagasi Jalkas ilmus. Mis see loetelu ikka annaks. Proovime pigem mõnest artiklist välja tuua huvitavama osa ja nimetada seejärel veel mõned põnevamad teemad. Kuna me möödunud aasta aprillis Jalka 100. numbris juba kirjutasime kõige esimeses Jalkas ilmunust ja pöörasime veidi suuremat tähelepanu intervjuule Taavi Rähniga ning mainisime ära ka Aivar Pohlaku tähendusliku lause "kui ajakiri hakkab ilmuma iga kuu, on MM-finaalturniirile jõudmine taas sammukese lähemale tulnud", võtame luubi alla teised üllitised.

Oma kummalist seisu meistrisarjast esiliigasse kukkunud Moskva Torpedos kirjeldas Jalkale Enar Jääger: "Klubi president ütles, et ei luba kellelgi lahkuda ja tõuseme koos kõrgliigasse tagasi. Samas on meil üheksa välismängijat, kuid mängida tohib ainult kolm. Erinevalt kõrgliigast pole esiliigameeskondadel aga dubblite turniiri ja nii ei saa leegionärid mängida."

Jäägeri sõnul oli meistrisarjast väljakukkumise põhjus paari põhimängija müük ning lühikese pingi juures ei vedanud noored välja: oma väravat suudeti kaitsta, kuid ise lüüa mitte.

"Erinevalt Eesti koondisest, kus taktika on täpselt paigas ja igäuks teab, kus ta peab olema ja liikuma, ei pöördunud peatreener Petrenko ajal taktikale suurt tähelepanu," lisas Jääger, kelle leping sidus teda veel aastaks kunagise Nõukogude Liidu suurklubi Torpedoga. "Samas andis Venemaa liiga väärt kooli. Venemaal mängitakse tehnilist jalgpalli,

palli ei taota pikalt ette võitlusesse. Olen saanud palju praktikat palliga mängides, ja rohkelt enesekindlust."

Jääger ütles, et tema vastu tundis huvi UEFA Meistrite liigas palliv FC Kopenhaagen, kuid Torpedo ei andnud teda ära. Eestlast oleks see üleminek rahuldanud, kuid ta tunnistas, et vaatab kaugemale – "miks mitte näiteks Hispaania poole".

Jääger lausus lõpetuseks, et Torpedo peab oma üheksa välismängijaga suvel avaneva üleminekuakna ajal midagi ette võtma, kuid oli valmis oma lepingut tões ja vaimus edasi täitma.

Jalka tegi juttu ka Eesti koondise kõigi aegade 200. mängijast, kelleks oli värske floralane Siim Roops. Kaks aastat tagasi ütles Roops Eesti tippklubile ära, eelistades kaks aastat kindlat mänguaega Tartu Tammekas. Muu hulgas iseloomustas Roops kaht Tammeka peatreenerit, Pärnust pärit Meelis Eelmäed ja Sergei Ratnikovi, kelle käe all mees mängis: "Meelis Eelmäe eelistas mängida lahtist jalgpalli, me ründasime rohkem ja ehitasime mängu. Sellest ka suureskoorilised kaotused. Aga samas

vastased ka tunnustasid meid: me vähemalt üritasime jalgpalli mängida!"

Ratnikov tegi järgmiseks hooajaks põhjaliku ettevalmistuse ja mängis kaitsest lähtuvalt, kuid tartlaste iseteadlik ja sõjakas tormakus säilis ning kaotama ei mindud.

Siim Roopsi Eesti koondisse kutsunud peatreener hollandlane Jelle Goes põhjendas oma valikut: "Tal on muidugi palju õppida, aga ta on stabiilne, loeb hästi mängu, ei karda ega peida end mängus ära ja julgeb vastutuse enda peale võtta." Just stabiilsuse pärast muretses Roops ise, kui ta ütles, et on vähe kasu, kui teed ühe mängu ja kolm järgmist ebaõnnestuvad. Peatreenerit abistanud Marko Kristal lisas talle omase huumoriga: "Tal on võimeid ja potentsiaali astuda meie kuulsate keskkaitsjate ridadesse."

Rubriigis "Nii nad ütlesid" on muu hulgas üks eestlase üleolev ütlemine välismaa kohta ja üks välismaalase ütlemine eestlaste kohta. Kreeka klubis FC Panetolikos testimisele siirdunud Joel Lindpere ütles reisisihi kohta: "Tuleb täpselt järele vaadata – mingi Panetobali või midagi sarnast." Levadia venelasest asepresident Valeri Ovtšinnikov aga pörutas: "Venemaal ei suhtuta Eesti jalgpalluritesse kuigi hästi. Nad pole seal kõrges hinnas – kui neid ka tahetakse, siis trammipileti eest." ■

INDREK MARJAMAA

VOOGAVALT SAMETINE kerge tume õlu

TÄHELEPANU! TEGEMIST ON ALKOHOLIGA. ALKOHOL VÕIB KAHJUSTADA TEIE TERVIST.

Punase kuke aastapäevaks

Autor: Margus Kontus

FIFAs 508 töötajat 44 riigist

Maa ilma ühe mõjukaima spordiorganisatsiooni FIFA otsus suurendada MM-finaalturniiril osalevate meeskondade arvu 32lt 48ni on pälvinud palju tähelepanu. Nii suuresammuline laienemine on protsentuaalselt siiski samaväärne 1982. aastal juhtunuga, kui senise 16 satsi asemel pääses MM-murule 24.

FIFAs seoses veel arve: organisatsioonil on üle ilma 508 töötajat 44 rahvusest ja kaksikodakondsusega (Itaalia ja Šveits) president Gianni Infantino räägib kuut keelt: itaalia, prantsuse, saksa, inglise, hispaania ja araabia. Kui Euroopa peamiste keelte valdamine on seletatav šveitslaseks olekuga, siis araabia keelt aitab ehk seletada tema liibanonlasest abikaasa.

Brasiilia suurim meediatragöödia

Chapecoense meeskonna lennuõnnetuses 20. novembril sai 77 pardalolijast surma 71, neist tervelt 20 olid ajakirjanikud, mis teeb sellest Brasiilia aegade suurima meediakatastroofi. Pressi hulka kuulus ka endine internatsionaal Mario Sergio. Õnnetusega oli kaudsest seotud umbes 90 klubi, keda Chapecoense mängijad kamba peale varem olid esindanud.

Kokku oli lisaks 20 ajakirjanikule hukkunute seas 19 mängijat, 14 treenerite ja taustajõudude inimest, 11 klubi juhti ja nende külalist ning seitse lennuki meeskonnaliiget. Ellu jäi neli jalgpallurit, kellest väravavaht Danilo hiljem siiski suri, kaks lennukimeeskonna liiget ja üks ajakirjanik.

Maailma tõhusaim ründaja Vjatšeslav Zahovaiko

Slava, nagu me Vjatšeslav Zahovaikot tunneme, on oma karjääri lõpetamise järel meenutanud värvikalt möödunud. Aga ta ise ja teised on vähe meenutanud seda, et 2006. aastal kuulutas Rahvusvaheline Jalgpalliajaloo- ja Statistika-föderatsioon (IFFHS) Zahovaiko aasta efektiivseimaks ründajaks: ta lõi 21 meistrisarja mängus 25 väravat, mis teeb 1,2 kolli mängu kohta. Auhinda käis ta vastu võtmas Salzburgis.

Sellest oli ka kasu. Ta kutsuti testimisele Lokereni, kuhu oli tulnud üks mängija Kuveidi klubist Al-Kuwaidi. Belglased Slavati ei palganud, küll tegi seda aga Al-Kuwaidi ja koguni 3,63 miljoni Eesti krooni eest. Veel 12,1 miljonit pidi Florale makstama siis, kui klubi otsustanuks 2007. aasta juunis Zahovaiko mängijaõigused osta. Midagi sellist ei juhtunud: kuveitlased saatsid Kehtna jalgpallikooli kasvandiku optamatult koju ega tahtnud ka esialgselt rahasummast midagi kuulda. FIFA andis Florale õiguse ja raha pärast kuudepikkust ootamist ka saadi, kuid vahepealsel ajal kaotas Zahovaiko pool aastat oma mängijakarjäärist lihtsalt lahendust ja õigust oodates.

INDREK SCHWEDE

vana foto

Foto: Lembit Peegel

Slava Zahovaiko Eesti koondise mängus Andorra vastu.

Veebruarikuu sünnipäevad

02.02 Ülo Kikas	54	12.02 Ave-Lii Laas	18
02.02 Valeri Karpin	48	14.02 Daniela Mona Lambin	26
02.02 Vladimir Voskoboinikov	34	14.02 Sander Lepik	24
02.02 Joonas Tamm	25	15.02 Henry Laurson	19
03.02 Mart Poom	45	15.02 Mairo Miil	17
03.02 Lauri Nuuma	29	15.02 Raimond Eino	17
04.02 Kristofer Reinberg	18	16.02 Kaspar Paur	22
05.02 Robert Lepik	19	17.02 Liivi Sõrmus	25
06.02 Benno Tael	84	18.02 Aivar Anniste	37
07.02 Sepo Vilderson	54	18.02 Aleksandr Dmitrijev	35
07.02 Liis Pello	29	18.02 Marek Kaljumäe	26
07.02 Rasmus Kurušev	18	18.02 Marten Niilop	19
06.02 Martin Ustaal	24	18.02 Markus Lökk	18
07.02 Geit Prants	35	19.02 Andra Karpin	38
08.02 Jan Õun	40	19.02 Riido Reiman	23
08.02 Artur Rättel	24	19.02 Andreas Vaikla	20
09.02 Liis Karlson	18	19.02 Nikita Makarov	17
10.02 Ivan O'Konnel-Bronin	44	20.02 Martti Pukk	40
10.02 Konstantin Nahk	42	20.02 Lauri Elur	18
10.02 Kristen Viikmäe	38	21.02 Aron Härsing	28
10.02 Tarmo Neemelo	35	22.02 Hans Näks	56
11.02 Signe Pärtel	41	22.02 Martin Salong	36
11.02 Raivo Nõmmik	40	22.02 Mihhail Lavrentjev	27
11.02 Tihhon Šišov	34	23.02 Ants Kommussaar	71
11.02 Jürgen Kuresoo	30	23.02 Risto Kallaste	46
11.02 Aljona Sasova	29	23.02 Arvo Kraam	45
11.02 Magnus Villota	19	24.02 Oleg Harlamov	50
11.02 Kristen Lapa	17	24.02 Ingemar Teever	33
12.02 Richard Michael Barnwell	38	24.02 Silver Kõiv	33
12.02 Alo Bärengub	33	26.02 Geir-Kristjan Suurpere	22
12.02 Andrei Sidorenkov	33	27.02 Kristian Marmor	29
12.02 Juri Frischer	33	27.02 Markus Poom	18
12.02 Pille Raadik	30	28.02 Karl Andre Vallner	19
12.02 Dmitri Knjazev	24		

LHV panga edetabel

Detsembrikuu kogu toetus-summa esimesed 20 (sulgudes koht eelmisel kuul):

- (1.) Tartu Jalgpallikool Tammeka
- (2.) Nõmme Kalju FC
- (3.) Tallinna FC Flora
- (4.) Tallinna FC Levadia
- (5.) FC Elva
- (8.) FC Kuressaare
- (6.) JK Tallinna Kalev
- (9.) Tallinna FC Infonet
- (7.) Rahvuskondise fänniklubi Jalgpallihaigla
- (10.) FC Nõmme United
- (14.) Viljandi JK Tulevik
- (11.) Tallinna JK Piraaja
- (13.) Rakvere JK Tarvas
- (15.) FC Kose
- (12.) Põlva FC Lootos
- (16.) Tartu FC Santos
- (-) JK Tabasalu
- (17.) Viimsi JK
- (20.) Kärdla LM
- (-) Pärnu Linnameeskond

LHV jalgpallikaardiga toetad oma lemmikut – iga sinu ostu pealt maksab LHV pank kümme eurosenti sinu valitud jalgpalliklubi toetuseks. Vaata lisa: www.lhv.ee/jalka.

Oliver Jakobson Eesti konsul Moskvas

Ma mäletan ... kilekotti. Tomas Brolini pildiga, mille 1990ndate alguses Eestisse humanitaarabi toonud rootslastelt sain. Kujutan ette, kuidas nad hiljem heaoluühiskonda tagasi pöördudes rääkisid heldinult väikesest sovjeti poisist, kel lõid silmad särama, saades endale päris oma kilekoti! Kuid see oli Tomas Brolini! Naabripoiss, kes muidu Tallinnas elas ja Aadu Kadaka moodi ainult suviti Pärnusse sai, oli mulle rääkinud rootslaste pöörasest ründe-duost, mis koosnes mustast ja valgest mehest. Neid maja ees pargis jälgendades soovisin mina millegipärast must olla – kuid kui lõpuks ise tandemit (teine oli Martin Dahlin) ekrani vahendusel näha sain, siis kütkestas mind hoopis valge poisi mängulust. Naerusuise ja väravalöömise järel rusikaga õhku vehkiva Tomas Brolini pildiga kilekott oli kvaliteetne kraam, pidades vastu aastaid – ilmselgelt ei kasutanud ma seda igapäevaselt, hoidsin seda lausa sahtlis, kandes aksessuaarina vaid olulistel hetkedel.

Ma mäletan ... eufoorilist pilvedes hõljumise ja "maailmas ei eksisteeri hetkel mitte midagi sellist, mis suudaks mu tuju rikkuda"-tunnet, mida jalgpall pakkuda suudab. Esimese hooga meenub selliseid sündmusi kaks: Lilleküla staadioni avamäng Hollandi vastu, kus tänu isa aktiivsusele saime kohad esimesse ritta keskjoone juurde. Mis siis, et kokkuvõttes tuli kaotus vastu võtta, aga need kaks olukorda, mil koduvõistkond juhtima asus, toovad siiani joovastavärinad kehale.

Veelgi joovastavam oli 2005. aasta Meistriliiga finaali. Peale kolmeväravalist avapoolaja kaotust tegin tudengina kiire retke, seljas Gerrardi nime ja numbriga särk, lähedal asuvasse Feenoksi poodi ja ostsin kolm Carlsbergi õlut – see firma oli tol aastal ka Liverpooli särki sponsor. Vastukaaluks löidki punased kolm väravat ja peale penaltidraamat said ka karika omanikeks. Eks teatavas egoismis ja fännluse skisofreenias ning suures soovis omada panust selles võidus, mõtlesin kahetsusega: kui ostnuksin neli õlut, oleks mäng juba normaalajaga ära otsustatud. Vanema ja elukogenumana saan vaid tõdeda – hea, et kaks ei ostnud.

Ma mäletan ... 2008. aasta EMI finaali eelset ajakirjanikele korraldatud õhtusööki Viini kuursaalis, kus kolme Eesti žurnalisti juurde astus vanem häärasmees, kes pakkus, et arvab ära, kust me pärit oleme! Pakkus kavalalt naeratades – kas Balkan või Baltikum? Meie tühjade, mõttele üldse mitte pihta saavate nägude peale sõnas mees veelgi kavalamalt – poisid, vaadake ringi, te olete nii noored, järelikult olete noorest riigist, mis asuvad Euroopas ainult Balkanil või Baltikumis. Tõepoolest, kui seni oli meil olnud silmi vaid kaunite ettekandjate jaoks, siis selle pilguga enda ümber vaadates tuli tõdeda, et tõime keskmise vanuse tõepoolest tugevalt allapoole. Selleks hetkeks olin ma nende inimestega ligi kolm nädalat mööda Šveitsi ja Austriat rännanud ning alles siis, kui sellele tähelepanu juhiti, taipasin, millises seltskonnas oli see aeg möödunud. Siin oli mehi, kelle esimene suurviistluse kajastus jäi 40 aasta tagusesse aega, mehi, kes olid sama kaua ajakirjaniku leiba maitse nud, kui mina elanud, ja said alles nüüd preemiaks oma esimese suurturniiri. Sellest hetkest hakkasin asju märksa vähem iseenesestmõistetavalt võtma.

	EJL koostöö- suhete spetsialist	Väike sukel- part	Amazonase jõeestiku magevee- kala	ETK RLP	Teatud ots- tarbega (abi-) vahendid	Mehenimi (Vetemaa, Eesmaa)	Neon								
															
Vana- moodne ajanäitaja				Naisenimi (Ergma) 											
							Julius Oengo pseudo- nüüm								
Täht välkesel jalka- särgil		Tahvel- arvuti i...				Katuseta ja katusega rõngastäht 			Tegelik, lihane isa	Kõige rohkem	Lõuna- Korea elek- troonika- mark	Mere- linnud			
	Lõngakimbuke kudumi küljes								P.-Jäämere rannakala						
															
Haava jälg				.Saksamaa Naturaal- logaritm				Taastöödel- davad jäätmed				New Hampshire Oma- päraselt			
Madridi jalka- klubi					Võtmata ava- da püüdmine Vastava eri- alase ette- valmistuseta										
Noot			Teatud roomaja 								Austraalia poplaulja Rännak				
Kalaš- nikovi automaat				... Lanka 				Kala „jäsemel“ 							
S. Aarna koduklubi asukoht						Kõige ehk ihnsaim Kasutaja (inglise k.)							Zorro Pank (EJL pea- toetaja)		
										Rõngassaar 					
		Temas					Riigikogu Polüestiliku reliiglooni tunnistaja			Suguvõimetu Kaks ains. alalütlevas käändes					
		Kahtleja									Optiline andmekandja USA näitleja- tar Kunis				
		Pirakas papagoi							Poksilegend					Lämmastik	
		Landry Nguemo					Radium						Jupike tähestikku	Hektar	
		Mäestik Euroopa ja Aasia piirilalal													
															
		 Mona Lambin													
EESTI RAHYA RISTSONAD															
RISTIK															

Jaauanariku ristsõna vastus oli "sallihooaega".
 Õige vastuse eest võitis Eesti jalgpallikoondise maskoti Siilipoisi Karli Nummert. Võitjaga võtame ühendust.
 Veebruariku ristsõna vastuseid ootame aadressil indrek@jalgpall.ee märksõnaga "Ristsõna" 10. veebruariks.
 Õigesti vastanute vahel loosime välja Triobet suure rätiku.

LHV jalgpallikaardiga toetad oma jalgpalliklubi

Iga sinu ostu pealt maksab LHV
10 euro senti sinu valitud jalgpalliklubi toetuseks.

Kutsu ka klubiliikmeid ja sõpru kaarti võtma,
sest siis koguneb lemmikklubile rohkem raha.

Võta kaart lhv.ee/jalka

- Alates 7-eluaastast

FINISH
IT

HYPERVENOM 3

CUT. STRIKE. SCORE.

